Autuaan Hemmingin asialla s. 10

Suomen Ekumeenisen Neuvoston opinto-matka Wieniin s. 14

Vapunpäivän pyhiinvaellus s. 19

Pyhän isän saarna: Kirkko – nainen ja äiti s. 6

FIDES

KATOLINEN HIIPPAKUNTALEHTI • KATOLSKT STIFTSBLAD • CATHOLIC DIOCESAN MAGAZINE • No. 6-7 • 8.6.2018

Opus Dein naiset 30 vuotta Suomessa s.12

TOIMITUKSELTA

Pääkirjoitus

Totuuden vapauttava henki

Totuus, kauneus, hyvyys – tärkeitä, luovuttamattomia arvoja, jokainen omalla oikeudellaan, mutta toisiinsa myös ihmeellisellä tavalla yhteenkietoutuneina.

Jopa nykyisissä, niin sanotusti vapaissa läntisissä demokratioissa totuuden kohtaaminen näyttää vaikealta, joskus jopa uhatulta. Ihmismielestä käydään kamppailua vihapuhesyytösten, vaihtoehtoisten totuuksien ja yksipuolisen uutisoinnin avulla. Tämä tapahtuu vieläpä aivan häikäilemättömästi.

Samaan aikaan kadotetaan näköpiiristä se, mikä on olennaista: totuus, kauneus ja hyvyys. Vieraannutaan terveen järjen mukaisesta ajatuksesta, että jokin asia on totta ja jokin toinen ei, että kauneudesta voi puhua myös objektiivisesti, että kaikki, mitä me itse tahdomme, ei välttämättä ole hyvää.

Kristinuskon yksi keskeinen voimavara on totuus. Olisiko kristinuskoa enää olemassa tänä päivänä, jos Jeesuksen ensimmäiset seuraajat eivät olisi uskaltaneet tai viitsineet todistaa, kertoa totuutta, Opettajastaan? Tai jos vainotut kristityt Roomassa ja muualla olisivat vain luovuttaneet ja hyväksyneet vainoajiensa vaatimukset luopua uskosta Ylösnousseeseen. Tai jos ateistisen sosialismin varjossa eläneet olisivat yksinkertaisesti vain omaksuneet uuden valtiojohtonsa määrittelemän uskonnoista “vapaan” ideologian. – Tuskin. Mutta kristityt valitsivat kaikkina aikoina totuuden. He olivat ja ovat valmiita olemaan totuuden puolella silloinkin, kun se ei ole helppoa ja mukavaa.

Totuuden vastakohta on valhe. Kukaan meistä ei pidä elämisestä valheiden verkossa. Totuuden sanominen, totuudessa eläminen voi tehdä kipeää, mutta se on ainut keino, joka todella vapauttaa ihmisen. Siksi meidän kaikkien on elettävä totuudenmukaisesti: etsiä totuutta, tavoitella kauneutta ja tehdä todellista hyvää. Ei siksi, että se olisi helppoa, vaan siksi, että se on oikein. Aloittaen omasta itsestään.

M. Tervaportti

Ajankohtaista

Irlannin surullinen aborttipäätös

Irlannissa 27.5. järjestetyssä kansanäänestyksessä 66 % äänesti perustuslain kahdeksannen lisäyksen kumoamisen puolesta. Tuo kahdeksas lisäys tunnusti, että raskaana olevalla naisella ja syntymättömällä lapsella on yhtäläinen oikeus elämään (se hyväksyttiin kansanäänestyksellä 67 % enemmistöllä vuonna 1983). Kansanäänestyksen tulos avaa valitettavasti tien Euroopan liberaaleimmalle aborttilainsäädännölle. Hallituksen suunnitelmissa on "vapaa abortti" 12. raskausviikolle saakka, ja sen jälkeen 24. viikolle saakka, jos naisen henki tai terveys on vaarassa tai sikiöllä on vaurio, joka johtaa kuolemaan ennen synnytystä tai hyvin pian sen jälkeen.

Muutamia parlamentin jäseniä lukuunottamatta ei-kanta oli lähes täysin vailla poliittista tukea, joten vaaka oli vahvasti kallistunut elämän puolustamista vastaan, huomautti Elphinin piispa Kevin Doran, Irlannin piispainkokouksen bioeettisten kysymysten komitean puheenjohtaja. Hän kiitti ei-kannan puolesta kampanjoineita ihmisiä, jotka "kulkivat vastavirtaan suojellakseen elämää". Se, että viimeisen 35 vuoden aikana arviolta kymmeniätuhansia irlantilaisnaisia olisi matkustanut Englantiin aborttia varten, on ehkä johtanut asenteeseen, että "jos he kerran tekevät sen Englannissa, he voisivat yhtä hyvin tehdä sen täälläkin".

Paavillisen elämän akatemian puheenjohtaja, mons. Vincenzo Paglia, totesi, että äänestystuloksessa ei ole mitään iloittavaa: "mikään, mikä jollakin tavalla edistää kuoleman likaista työtä, ei ilahduta meitä". Mutta sen on innoitettava meitä entistä enemmän "ei vain puolustamaan elämää, vaan edistämään sitä, saattamaan sitä, luomaan olosuhteet, joissa traagisia päätöksiä tuhota elämä ei tehdä". Hän viittasi autuaan arkkipiispa Oscar Romeron saarnaan: "Vatikaanin II kirkolliskokous kehottaa kaikkia olemaan marttyyreita" eli antamaan elämän, ei riistämään sitä. Romeron käyttämä esimerkki oli äiti, joka tulee raskaaksi, synnyttää lapsensa ja imettää sitä; tuo äiti on marttyyri, koska antaa elämän. Maailma tarvitsee elämän puolustamista.

Irlannin piispainkokouksen puheenjohtaja, Armaghin arkkipiispa Eamon Martin korosti saarnassaan 27. toukokuuta: "Jokainen ihmiselämä on kaunis. Jokainen ihmiselämä on pyhä. Jokainen ihmiselämä on arvokas. Tämä pysyy totena kansanäänestyksen tuloksen jälkeenkin. Oikeutta elämään ei anna Irlannin perustuslaki eikä mikään muukaan laki. Kaikilla ihmisillä on oikeus elämään, olivatpa he rikkaita tai köyhiä, terveitä tai sairaita." Hän jatkoi, että äänestystulos on merkki muuttuneesta kulttuurista Irlannissa, ja kirkolle se merkitsee, että on "lähetystehtävän aika, uuden evankelioimisen aika".

Paavi Franciscus sanoi puheessaan lääkäreille (katolisten lääkärijärjestöjen maailmanliitolle) maanantaina 28.5.: "Kirkko on elämän puolella ja kantaa huolta siitä, että mikään konkreettisen olemassaolon todellisuudessa ei olisi elämää vastaan, kuinka heikkoa tai puolustuskyvytöntä, kehittymätöntä tai pitkälle etenemätöntä se onkin." Lääkärit saattavat kohdata vaikeuksia ollessaan uskollisia kirkon opetukselle, etenkin puolustaessaan ihmiselämää sikiämisestä luonnolliseen kuolemaan saakka. Paavi Franciscuksen on määrä vierailla Irlannissa 25.-26. elokuuta 2018 maailman perheiden tapaamisen (21.-26.8) johdosta.

KATT/VIS/Guardian/News.va/Catholic Herald

FIDES

Katolinen hiippakuntalehti
Katolskt stiftsblad
Vuosi 2018
81. vuosikerta

Päätoimittaja/Huvudredaktör
Marko Tervaportti

nro	dl	ilmestyy
8	30.7.	10.8.
9	3.9.	14.9.
10	1.10.	12.10.
11	29.10.	9.11.
12	3.12.	14.12.

Toimitus ja tilaukset
Katolinen tiedotuskeskus
Pyhän Henrikin aukio 1 B
00140 Helsinki

Redaktion och prenumeration
Katolsk informationstjänst
Sankt Henriksplatsen 1 B
00140 Helsingfors

Puhelin/Telefon 09-6129470

Katolisella tiedotuskeskuksella ei enää ole fax-numeroa. Katolsk informationstjänst har inget fax-nummer längre. The Catholic Information Centre has no fax number any more.

Pankkiyhteys/Bankförbindelse:
(IBAN) FI98 8000 1901 2425 53
(BIC) DABAFIHH.

Ilmestyy 12 kertaa vuodessa.
Vuonna 2018 vuosikerran hinta 44 e, ulkomaille 49 e. / Utkommer med 12 nummer årligen. 2018: prenumeration 44 e, till utlandet 49 e.

Paino / tryck:
I-print Oy, Seinäjoki

YMPÄRISTÖMERKKI MILJÖMÄRKT
4041 0895
Painotuote

Internet
katolinen.fi > fides
fides@katolinen.fi

Osoitteenmuutokset ja ilmoitukset / Addressförändringar och annonser
info@katolinen.fi

Sisällys

2 Pääkirjoitus
3 Uutisia ja ajankohtaista
4 Ajankohtaista
5 Sunnuntait ja juhlapyhät
Rukouksen apostolaatti
6 Paavi Franciscuksen saarna: Kirkko – nainen ja äiti
7 Herran rukous
8 Anastasie – Mannerheimin katolinen tytär OSA III: Maailmansotien aika
10 Autuaan Hemmingin asialla
11 Benedictus XVI: Jumala on avain ihmisoikeuksien ymmärtämiseen
12 30 vuotta Jumalan työtä – Opus Dein naisten keskus Helsingissä 30 vuotta
14 Suomen Ekumeenisen Neuvoston opintomatka Wieniin
15 Afrikkalaisten pastoraalityön juhla
16 Mitä on karmeliittaspiritualiteetti?
17 “Sallikaa lasten tulla minun luokseni”
17 Lahja kirkolle
18 Reformationen i Finland – Katolicismens upplösning och landets kulturella isolation från Europa
19 Vapunpäivän pyhiinvaellus
20 ”Ordinatio sacerdotalis” -asiakirjan opetus on lopullinen
21 Ilmoituksia
22 Seurakunnat ja ohjelmat
24 Ritarillista menoa

Kannen kuva: Piispa Teemu Sippo SCJ Silta-klubin vieraana. Kuva: Marko Tervaportti

Uutisia ja ajankohtaista

Pyhä Kolminaisuus, ääretön rakkaus

Paavi Franciscus sanoi Angelus-rukouksessa sunnuntaina 27.5., että Pyhän Kolminaisuuden juhlapyhä on "Jeesuksen Kristuksen Jumalan mietiskelemistä ja ylistämistä varten. Jumala on yksi kolmen Persoonan yhteydessä, Isä, Poika ja Pyhä Henki. Jumala haluaa ilmoittaa olevansa "Jumala meidän kanssamme". Uskomme Rakkauteen, joka loi maailmankaikkeuden ja synnytti kansan, tuli lihaksi, kuoli ja nousi kuolleista meidän tähtemme ja Pyhänä Henkenä muuttaa ja tuo täyttymykseen kaiken. Evankeliumissa ylösnoussut Herra lupaa olla kanssamme ikuisesti. Tämän hänen läsnäolonsa ja hänen Henkensä voiman ansiosta voimme toteuttaa lähetystehtävän, jonka hän meille uskoo: julistaa kaikille hänen evankeliumiaan, todistaa siitä ja niin laajentaa yhteyttä hänen kanssaan ja siitä johtuvaa iloa. Jumala kulkee kanssamme, täyttää meidät ilolla, ja ilo on "kristityn ensimmäinen kieli".

Pyhän Kolminaisuuden juhla saa meidät mietiskelemään Jumalan salaisuutta, Jumalan, joka lakkaamatta luo, lunastaa ja pyhittää, aina rakkaudella ja rakkaudesta. Jokaisen luodun, joka hänet vastaanottaa, hän antaa heijastaa säteen

kauneudestaan, hyvyydestään ja totuudestaan. Olemme Jumalan kansa. "Auttakoon Neitsyt Maria meitä iloiten täyttämään lähetystehtävän todistaa maailmalle, joka janoaa rakkautta, että elämän merkitys on juuri ääretön rakkaus, Isän, Pojan ja Pyhän Hengen konkreettinen rakkaus."

KATT/VIS

Uusia kardinaaleja kesäkuussa

Konsistorissa 29. kesäkuuta 2018 nimitetään 14 uutta kardinaalia. He ovat:

- hänen autuutensa Louis Raphaël I Sako, kaldealaisten Babylonian patriarkka
- Luis Ladaria, Uskonopin kongregaation prefekti
- Angelo De Donatis, Rooman hiippakunnan yleisvikaari
- Giovanni Angelo Becciu, valtiosihteeristön yleisten asioiden sijaisvastaava sekä delegaatti Maltan ritarikuntaa varten
- Konrad Krajewski, apostolinen almujenjakaja
- Karachin arkkipiispa Joseph Coutts (Pakistan)
- Leiria-Fátiman piispa António dos Santos Marto (Portugal)
- Huancayon arkkipiispa Pedro Barreto (Peru)
- Toamasinan arkkipiispa Desiré Tsarahazana (Madagascar)
- L'Aquilan arkkipiispa Giuseppe Petrocchi (Italia)
- Osakan arkkipiispa Thomas Aquinas Manyo (Japani)
- Xalapan emeritusarkkipiispa Sergio Obeso Rivera (Meksiko)
- Corocoron emeritusprelaatti Toribio Ticona Porco (Bolivia)
- claretiaani-isä Aquilino Bocos Merino (Espanja)

KATT/VIS

Paavi Paavali VI:n ja Oscar Romeron kanonisaatio lokakuussa

Autuas paavi Paavali VI ja autuas San Salvadorin arkkipiispa Oscar Romero julistetaan pyhiksi Roomassa sunnuntaina 14. lokakuuta 2018, nuorten kutsumusta käsittelevän piispainsynodin (3.-28. lokakuuta) aikana.

KATT/VIS

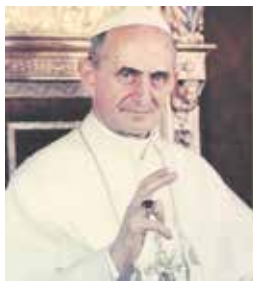

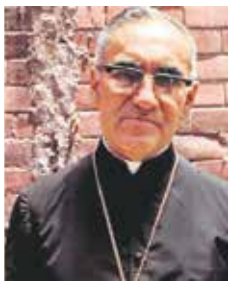

Siunattua ja hyvää kesää toivottaa lukijoilleen Fides

Ajankohtaista

Katoliset uutiset mukana Domini Life -sovelluksessa

Viime vuoden joulukuussa julkistettu Domini Life -sovellus, jonka taustalla ovat Medialähetys Sanansaattajat ry ja Kansan Raamattuseura, kokoaa yhteen eri kristillisten uutiskanavien uutisia ja tarjoaa muutakin hengellistä sisältöä. Toukokuun alussa Domini Lifen tuottajat ja katolisen kirkon viestintäosasto sopivat siitä, että uutisvirtaan lisätään myös katolisen kirkon tuottamat uutiset. Asiasta sopivat Medialähetys Sanansaattajista Mervi Viuhko ja Timo Reuhkala ja hiippakunnan viestintäjohtaja Marko Tervaportti.

Sovellukseen voi tutustua osoitteessa www.domini.life. Siinä ovat tällä hetkellä mukana seuraavat mediat: sansa.fi, sana.fi, seurakuntalainen.fi, sanansaattaja.fi, piplia.fi, kylvaja.fi, uusitie.fi, radiodei.fi, toivoanaisille.fi, minuuttihartaus.fi, evl.fi, kotimaa24.fi, opendoors.fi ja katolinen.fi

KATT

Isä Peter Gebaraa juhlittiin Turussa

Turun Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunnan kirkkoherra, isä Peter Gebara SCJ vietti 60-vuotisjuhliaan Turussa Kristuksen taivaaseenastumisen päivänä toukokuun alkupuolella. Juhlallisen messun lopussa isä Gebara sai ottaa vastaan monia onnentoivotuksia niin Jeesuksen pyhän sydämen maallikoilta, seurakunnan nuorilta kuin myös koko seurakunnalta. Messun jälkeen pidettiin Birgitta-salissa lämminhenkinen juhlatilaisuus, jossa ihmiset saivat piispa Teemu Sipon SCJ vanavedessä myös tilaisuuden onnitella isä Peteriä ja kuunnella yhdessä hänen kanssaan Robert Paulin johtaman ansiokkaan Schola Gregoriana Aboensiksen esityksiä.

KATT

Hiippakuntajuhla Pyhän Laurin kirkossa Lohjalla

Stiftsfest i Sankt Lars kyrka, Lojo
Diocesan Feast in Saint Lawrence church, Lohja

Lauantaina / på lördag / on Saturday
11.8.2018 klo 11.00

Neitsyt Marian taivaaseen ottamisen messun viettää Helsingin piispa Teemu Sippo SCJ. Messun yhteydessä hän vihkii papiksi diakoni Tuomas Nyyssölän. Messun jälkeen on juhlatilaisuus suolapaloineen ja kirkkokahveineen viereisessä seurakuntasalissa.

Lisätietoja omasta seurakunnasta. Mer information från egen församling. More information from one's own parish.

Pyhiinvaellus Köyliöön bussilla 17.6.2018

Hiippakunnan perinteinen pyhiinvaellus Köyliöön piispa Henrikin surmapaikalle tehdään sunnuntaina 17. kesäkuuta. Messu Kirkkokarilla alkaa klo 13.00.

Bussi Köyliöön lähtee Pyhän Henrikin kirkolta 17.6. klo 9.00. Ilmoittautumiset Henrikin pappilaan p. 09-637853 tai sähköpostilla henrik@katolinen.fi.

Matkan hinta 25 euroa maksetaan bussissa. Lisäksi tarvitaan 4 euroa edestakaista venematkaa varten. Sekä mennessä että tullessa kahvitauko Humppilassa, missä mahdollisuus myös pikku ostoksiin. Takaisin Helsingissä olemme noin klo 19.00.

Piispa Henrikin surmapaikalle tehtävällä pyhiinvaelluksella on juurensa jo 1100-luvulla. Perinne katkesi reformaatioon, mutta elvytettiin uudelleen, kun katolisuus jälleen hyväksyttiin Suomessa. On kunnia-asia, että me pidämme yllä perinnettä, jonka esivanhempamme ovat aloittaneet, ja lähdemme joukolla kunnioittamaan ensimmäistä piispaamme ja rukoilemaan häneltä suojelusta itsellemme ja maallemme.

Piispan kalenteri

5.-13.6.	Ad limina; paavi Franciscuksen tapaaminen Roomassa
17.6.	Pyhän Henrikin pyhiinvaellus Köyliössä
18.6.	Piispanneuvosto
25.6.-8.7.	Kesäloma

Sunnuntait ja juhlapyhät

8.6. perjantai, JEESUKSEN PYHÄ SYDÄN, juhlapyhä
1L Hoos. 11:1, 3-4, 8c-9
Ps. Jes. 12:2-3, 4bcd, 5-6. – 3
2L Ef. 3:8-12, 14-19
Ev. Joh. 19:31-37

10.6. kirkkovuoden 10. sunnuntai (II)
1L 1. Moos. 3:9-15
Ps. 130:1-2, 3-4, 5-6, 7-8. – 7bc
2L 2. Kor. 4:13-5:1
Ev. Mark. 3:20-35

17.6. kirkkovuoden 11. sunnuntai (III)
1L Hes. 17:22-24
Ps. 92:2-3, 13-14, 15-16. – vrt. 2a
2L 2. Kor. 5:6-10
Ev. Mark. 4:26-34

PYHÄN JOHANNES KASTAJAN SYNTYMÄ, juhlapyhä

23.6. lauantai, illalla AATON MESSU
1L Jer. 1:4-10
Ps. 71:1-2, 3-4a, 5-6ab, 15ab+17. – vrt. 6ab
2L 1. Piet. 1:8-12
Ev. Luuk. 1:5-17

24.6. JUHLAPYHÄN MESSU (IV)
1L Jes. 49:1-6
Ps. 139:1-3, 13-14ab, 14c-15. – 14a
2L Ap.t. 13:22-26
Ev. Luuk. 1:57-66, 80

PYHÄT APOSTOLIT PIETARI JA PAAVALI, juhlapyhä

28.6. torstai, illalla AATON MESSU
1L Ap.t. 3:1-10
Ps. 19:2-3, 4-5b. – vrt. 5a
2L Gal. 1:11-20
Ev. Joh. 21:15-19

29.6. perjantai, JUHLAPYHÄN MESSU
1L Ap.t. 12:1-11
Ps. 34:2-3, 4-5, 6-7, 8-9. – 5b
2L 2. Tim. 4:6-8, 16-18
Ev. Matt. 16:13-19

Heinäkuu 2018

1.7. kirkkovuoden 13. sunnuntai (I)
1L Viis. 1:13-15, 2:23-24
Ps. 30:2+4, 5-6, 11-12a+13b. – 2a
2L 2. Kor. 8:7, 9, 13-15
Ev. Mark. 5:21-43 tai Ev. Mark. 5:21-24, 35b-43

8.7. kirkkovuoden 14. sunnuntai (II)
1L Hes. 2:2-5
Ps. 123:1-2a, 2bcd, 3-4. – 2cd
2L 2. Kor. 12:7-10
Ev. Mark. 6:1-6

15.7. kirkkovuoden 15. sunnuntai (III)
1L Aam. 7:12-15
Ps. 85:9ab-10, 11-12, 13-14. – 8
2L Ef. 1:3-14 tai 2L Ef. 1:3-10
Ev. Mark. 6:7-13

22.7. kirkkovuoden 16. sunnuntai (IV)
1L Jer. 23:1-6
Ps. 23:1-3a, 3b-4, 5, 6. – 1
2L Ef. 2:13-18
Ev. Mark. 6:30-34

29.7. kirkkovuoden 17. sunnuntai (I)
1L 2. Kun. 4:42-44
Ps. 145:10-11, 15-16, 17-18. – vrt. 16
2L Ef. 4:1-6
Ev. Joh. 6:1-15

Elokuu 2018

5.8. kirkkovuoden 18. sunnuntai (II)
1L 2. Moos. 16:2-4, 12-15
Ps. 78:3+4bc, 23-24, 25+54. – 24b
2L Ef. 4:17, 20-24
Ev. Joh. 6:24-35

12.8. kirkkovuoden 19. sunnuntai (III)
1L 1. Kun. 19:4-8
Ps. 34:2-3, 4-5, 6-7, 8-9. – 9b
2L Ef. 4:30-5:2
Ev. Joh. 6:41-51

Vuoropsalmien kertosäkeet

Kirkkovuoden 10. sunnuntai
Herran armo on runsas, hän voi sinut lunastaa. (Ps. 130:7bc)

Kirkkovuoden 11. sunnuntai
Hyvä on kiittää sinua, Herra. (vrt. Ps. 92:2a)

Pyhän Johannes Kastajan syntymä
aattomessu: Äitini kohdusta saakka olet ollut tukeni. (vrt. Ps. 71:6ab)
juhlapyhän messu: Minä olen ihme, suuri ihme, ja kiitän sinua siitä. (Ps. 139:14a)

Pyhät apostolit Pietari ja Paavali:
aattomessu: Heidän äänensä kaikuu kaikkialla. (vrt. Ps. 19:5a)
juhlapyhän messu: Herra vapautti minut kaikesta pelosta. (Ps. 34:5b)

Kirkkovuoden 13. sunnuntai
Minä ylistän sinua, Herra. Sinä nostit minut syvyyksistä. (Ps. 30:2a)

Kirkkovuoden 14. sunnuntai
Meidän silmämme katsovat Herraan, kunnes hän armahtaa meitä. (Ps. 123:2cd)

Kirkkovuoden 15. sunnuntai
Herra, osoita meille laupeutesi, pelasta meidät! (Ps. 85:8)

Kirkkovuoden 16. sunnuntai
Herra on minun paimeneni, ei minulta mitään puutu. (Ps. 23:1)

Kirkkovuoden 17. sunnuntai
Sinä avaat kätesi, Herra, ja ravitset meidät. (vrt. Ps. 145:16)

Kirkkovuoden 18. sunnuntai
Herra antoi heille taivaan leipää. (Ps. 78:24b)

Kirkkovuoden 19. sunnuntai
Maistakaa ja katsokaa, kuinka Herra on hyvä. (Ps. 34:9b)

Muistakaa hiippakuntaa perinnönjaossanne

Hiippakuntamme jäsenmäärä on moninkertaistunut ja kansainvälistynyt. Tämä on rikkaus, mutta myös jatkuvasti kasvava kustannus. Hiippakunnan talous on alijäämäinen. Kehotamme teitä rukoilemaan hiippakunnan puolesta, mutta myös konkreettisesti auttamaan taloudellisesti. Meillä ei päinvastoin kuin kansankirkollamme ole oikeutta periä jäsenmaksua verotuksen yhteydessä. Yksi erinomainen tapa tukea kirkkoa on perinnönjakoa suunniteltaessa ottaa hiippakunta huomioon merkittävälläkin tavalla.

Hiippakunnan talousneuvosto

Katolinen kirkko Suomessa / Taloustoimisto TILINRO: FI37 2219 3800 004324

Rukous

Rukouksen apostolaatti

Kesäkuun 2018 rukouksen apostolaatin palsta

Kesäkuussa rukoilemme, että ihmiset kunnioittaisivat toisiaan ja haluaisivat kuunnella erilaisia mielipiteitä. Kristityn ei ole helppo ilmaista nykyaikana mitä hän todella ajattelee. Nykyajan sosiaaliset verkostot sallivat ihmisten kertoa omia ajatuksiaan. Surullista on se, että jos sanot internetin keskustelupalstalla sellaista, mikä ei ole nykymaailman ”dogmia”, sinua vastaan hyökätään. Totuus tekee vapaaksi. On helppo elää vain omien sääntöjensä mukaan, olkoot ne kuinka epärealistisia tahansa. Jos joku vihastuu, kun kuulee eriävän mielipiteen, se tarkoittaa, että hänen rauhansa on näennäistä eikä hän todella usko sitä, mitä hän sanoo.

Myös Jeesus joutui vihan kohteeksi, kun hän puhui totta. ”Jos puhuin väärin, osoita mikä puheessani oli väärin, osoita mikä puheessani oli sopimatonta. Jos taas puhuin oikein, miksi lyöt minua?” Keskustella voimme vain ihmisten kanssa, jotka meidän laillamme etsivät totuutta.

Heinäkuussa me rukoilemme pappien puolesta. Me olemme pappeja, koska kerran rakastuimme Jumalaan niin syvästi, että muut asiat tulivat toissijaisiksi. Rukoilkaa meidän puolestamme, että tämä rakkaus meissä kasvaa. Jos huomaatte, että pappinne heikkenee rakkaudessa, rukoilkaa hänen puolestaan. Te voitte myös kysyä häneltä: ”Isä, voisinko mitenkään olla avuksi?” Silloin on helpompaa, kun itse tunnet puutteita rakkaudessasi, tulla papin luo ja sanoa: ”Isä, voisitko auttaa?”

isä Stanisław Zawiłowicz SCJ

Rukoilkaamme...

Kesäkuu – *Yleinen*
- Rukoilkaamme sosiaalisten verkostojen puolesta, jotta ne työskentelisivät kaikkien mukaan ottamiseksi toistensa erilaisuutta kunnioittaen.

Juni – *Universell*
- Att man på sociala medier respekterar varandra som personer, trots olikheter i åsikter.

Heinäkuu – *Lähetystyö*
- Rukoilkaamme pappien ja heidän pastoraalisen tehtävänsä puolesta, jotta papit, jotka kokevat pastoraalisessa työssään uupumusta ja yksinäisyyttä, löytäisivät apua ja lohdutusta Herran läheisyydestä ja pappisveljiensä ystävyydestä.

Juli – *Evangelisationen*
- Att präster som erfar trötthet och ensamhet i sitt pastorala arbete, ska finna tröst och förtrolighet med Herren och i vänskapen med sina medbröder.

Pyhä isä

Paavi Franciscuksen saarna — Casa Santa Marta 21.5.2018

Kirkko – nainen ja äiti

11. helmikuuta 2018 päivätyllä dekreetillä paavi Franciscus sääti, että roomalaisen yleiskalenteriin lisätään Marian, kirkon äidin muistopäivä, jota vietetään helluntain jälkeisenä maanantaina. Seuraavassa joitakin otteita paavin saarnasta aamumessussa Casa Santa Martan kappelissa 21. toukokuuta 2018, ensimmäisenä Marian, kirkon äidin muistopäivänä.

Kuva SIR

Kuukauden evankeliumeissa puhutaan Mariasta, hänestä puhutaan "Jeesuksen äitinä'" (vrt. Joh. 19:25-34). Ja vaikka Herran syntymän ilmoittamisen yhteydessä ei mainita sanaa "äiti", konteksti käsittelee äitiyttä: Jeesuksen äitiä.

Tämä äidillinen asenne leimaa kaikkea Marian toimintaa Jeesuksen koko elämän aikana: hän on äiti… Lopussa Jeesus antaa hänet, Johanneksen kautta, äidiksi omilleen: "Minä menen pois, mutta tässä on äitinne." Tätä on Marian äitiys.

Kaikki Marian sanat ovat äidin sanoja, alkaen alusta, kun hän on avoin Jumalan tahtoa kohtaan ja ylistää Jumalaa kiitosvirressään. Maria on aina Pojan kanssa, myös asenteissaan: hän saattaa Poikaa, seuraa Poikaa. Ensin, Nasaretissa, Maria kasvattaa, hoivaa ja opettaa Jeesusta, mutta sitten seuraa häntä: "Äitisi on siellä." Maria on äiti alusta saakka, siitä hetkestä saakka, kun hän ensin näyttäytyy evankeliumeissa, Herran syntymän ilmoittamisesta aina loppuun saakka: hän on äiti. Häntä ei sanota "rouvaksi" tai "Joosefin leskeksi", vaan Maria on aina "äiti".

Kirkkoisät ymmärsivät tämän hyvin, ja he ymmärsivät myös, että Marian äitiys ei pääty häneen, vaan ulottuu laajemmalle. Isät sanoivat aina, että Maria on äiti, että kirkko on äiti ja että myös sielusi on äiti: kirkossa on naisellisuutta, se on äidillinen. Kirkko on naisellinen, koska se on kirkko, morsian: se on naisellinen ja äiti, synnyttää. Kirkko on morsian ja äiti, mutta isät sanoivat: myös sinun sielusi on Kristuksen morsian ja äiti.

Marialta, kirkon äidiltä, tulevan asenteen valossa voimme käsittää kirkon naisellisen ulottuvuuden: jos sitä ei ole, kirkko menettää todellisen identiteettinsä ja siitä tulee hyväntekeväisyysjärjestö, jalkapallojoukkue tai mitä muuta hyvänsä, mutta ei kirkko.

Kirkko on "nainen", ja kun ajattelemme naisen roolia kirkossa, meidän on käytävä lähteelle: Marian, äidin luo. Kirkko on "nainen", koska kirkko on äiti, koska se kykenee synnyttämään lapsia: sen sielu on naisellinen, koska se on äiti, koska se kykenee synnyttämään hedelmällisiä asenteita.

Marian äitiys on suuri asia. Jumala halusi syntyä naisesta opettaakseen meille tämän tien. Jumala on rakastunut kansaansa kuin sulhanen morsiameen: siitä kertoo Vanha testamentti. Ja se on suuri salaisuus… Voimme ajatella, että jos kirkko on äiti, naisilla on oltava tehtäviä kirkossa: se on totta, heillä on oltava tehtäviä ja he hoitavat lukemattomia tehtäviä; Jumalan kiitos naisilla on enemmän tehtäviä kirkossa.

Mutta tämä ei ole tärkeintä. Tärkeintä on se, että kirkko on nainen, että sillä on tämä morsiamen ja äidin asenne. Kun unohdamme tämän, kirkko on miehinen vailla tätä ulottuvuutta, ja murheellisesti siitä tulee poikamiesten kirkko, jotka elävät eristyneinä, kykenemättä rakastamaan, kykenemättä hedelmällisyyteen. Ilman naisia kirkko ei kulje eteenpäin, koska se on nainen, ja tämä naisen asenne tulee kirkolle Marialta, koska Jeesus halusi niin.

Ele tai asenne, joka parhaiten luonnehtii kirkkoa naisena, hyve, joka luonnehtii kirkkoa naisena, on Marian ele Jeesuksen syntyessä: "Hän synnytti pojan, esikoisensa, kapaloi hänet ja pani hänet seimeen." Tuossa kuvassa näkyy jokaisen äidin hellyys lastaan kohtaan: hoitaa lasta hellästi, jotta hän ei vahingoitu, jotta hänet on lämpimästi peitelty. Siksi hellyys on myös kirkon asenne, kirkon, joka tuntee olevansa nainen ja äiti.

Pyhä Paavali muistuttaa meitä Hengen hyveistä ja puhuu meille lempeydestä, nöyryydestä, noista niin sanotusti "passiivisista" hyveistä; päinvastoin, ne ovat voimakkaita hyveitä, äitien hyveitä. Kirkko, joka on äiti, kulkee hellyyden tietä; se tuntee viisaan hellyyden, hiljaisuuden, myötätunnolla katsomisen, hiljaa olemisen kielen. Myös sielun, joka tällä tavalla elää todeksi kirkkoon kuulumistaan, tietäen olevansa äidin kaltainen, on kuljettava samaa tietä: oltava lempeä, hellä, hymyilevä, täynnä rakkautta oleva ihminen.

Maria, äiti; kirkko, äiti; sielumme, äiti; se on kirkon ja meidän suuri rikkaus. Antakaamme Pyhän Hengen tehdä meistä ja kirkosta hedelmällisiä, jotta meistäkin tulisi toisten äitejä hellästi, lempeästi ja nöyrästi, varmoina siitä, että tämä on Marian tie.

Marian puhe evankeliumeissa on mielenkiintoista. Kun hän puhuu Pojalleen, hän kertoo, mitä toiset tarvitsevat, ja kun hän puhuu toisille, hän sanoo: "Mitä hän teille sanookin, tehkää se."

Franciscus

Saarna

Herran rukous

Kun Jeesuksen opetuslapset pyytävät häntä opettamaan heitä rukoilemaan, Jeesus antaa heille *Isä meidän* -rukouksen, joka on tuttu meille kaikille. Voisi olettaa, että opetuslapset tässä vaiheessa jo osaavat rukoilla, että heitä on jo lapsuudestaan opetettu rukoilemaan. Silti he pyytävät Herraamme opettamaan heitä. He pyytävät opetusta, koska tietävät, että heidän oma rukouksensa on puutteellinen. Tämä koskee myös meitä. Kuulemme Jaakobin kirjeestä: "Vaikka pyydätte, te ette saa, koska pyydätte väärässä tarkoituksessa" (Jaak. 4:3). On yllättävän vaikea tietää, mitä meidän tulisi rukoilla ja pyytää Jumalalta. Se on vaikeaa, koska on vaikea tietää, mitä meidän tulisi tavoitella jokaisessa tilanteessa. Siksi Paavali toteaa: "Emmehän tiedä miten meidän tulisi rukoilla, että rukoilisimme oikein" (Room. 8:26) Tästä syystä, ja koska Jeesus itse on meidän opettajamme, opetuslapset pyytävät: "Herra, opeta meitä rukoilemaan." Vastauksessaan Herramme antaa meille rukouksen, joka on sekä itsenäinen rukous että kaikkien rukousten malli. Sen kautta hän näyttää meille, miten meidän tulisi suhtautua rukoukseen ja koko kristilliseen elämään.

Isä meidän. Näissä sanoissa näemme, että Jumala ei ole kaukainen eikä välinpitämätön. Hän on meidän Isämme. "Eikö hän ole sinun isäsi ja luojasi? Hän sinut teki ja rakensi" (5. Moos. 32:6). Häneltä "olemme saaneet Hengen, joka antaa meille lapsen oikeuden... olemme Jumalan lapsia" (Room. 8:15-16). Koska hän on meidän Isämme, meidän tulee osoittaa hänelle kunnioitusta, olla hänelle kuuliaisia ja, kuten lapsi tekee nähdessään isänsä, jäljitellä häntä. Kuten apostoli sanoo: "Pitäkää siis Jumalaa esikuvananne, olettehan hänen rakkaita lapsiaan" (Ef. 5:1). Nämä kaksi sanaa osoittavat myös, miten meidän on kohdeltava lähimmäisiämme: rakkaudella ja kunnioituksella, veljellisesti, koska meillä on sama taivaallinen Isä ja "se, joka ei rakasta veljeään, jonka on nähnyt, ei voi rakastaa Jumalaa, jota ei ole nähnyt" (1. Joh. 4:20).

Rukouksessa usko on olennainen osa. Siksi Herramme aloittaa rukouksen kutsumalla Jumalaa Isäksi, niin että voisimme lähestyä häntä luottavasti. Hän lisää "*joka olet taivaissa*" osoittaakseen, että tällä Isällä on mahdollisuus ja voima vastata rukouksiimme. Ne valmistavat meitä rukoukseen muistuttaen meitä Jeesuksen sanoista: "missä on aarteesi, siellä on myös sydämesi". Rukouksessa "tavoitelkaa sitä mikä on ylhäällä, missä Kristus istuu Jumalan oikealla puolella"; "ajatelkaa sitä mikä on ylhäällä, älkää sitä mikä on maan päällä" (Kol. 3:1-2). Näin se, mikä on taivaallista, se, mikä kuuluu ikuiseen elämään, on ensisijaista.

White Abbey, Kildare, Irlanti

Pyhitetty olkoon sinun nimesi. Tulkoon sinun valtakuntasi. Tapahtukoon sinun tahtosi. Nämä ovat pyyntöjä, jotka koskevat itse Jumalaa, mutta myös meidän oman sielunelämäämme. Pyytäessämme, että Jumalan nimi olisi pyhitetty, me ylistämme häntä ja hänen nimensä suuruutta: "Jeesuksen nimeä kunnioittaen on kaikkien polvistuttava, kaikkien niin taivaassa kuin maan päällä ja maan alla" (Fil. 2:10). Samoin muistamme, että "mitään muuta nimeä [kuin Jeesuksen nimi], joka meidät pelastaisi, ei ole ihmisille annettu koko taivaankannen alla" (Ap.t. 4:12). Pyydämme, että hänen nimensä olisi meille pyhä, että aina seuraisimme häntä.

Rukoukseen "*tulkoon sinun valtakuntasi*" sisältyy oikeastaan kolme eri pyyntöä. Pyydämme Jumalaa seuraavien vahvistamista, syntisten rankaisemista ja kuoleman tuhoamista. Rukoillessamme, että Jumalan valtakunta tulisi, rukoilemme, että me seuraisimme hänen tahtoaan, että olisimme yksi henki Kristuksessa. Pyydämme myös, että kuolema tuhoutuisi, koska Jeesus Kristus on elämä: koska kuolema on elämän vastakohta, kuolemalle ei ole tilaa hänen valtakunnassaan.

Rukoillessamme "*tapahtukoon sinun tahtosi*" tulemme takaisin syyhyn, jonka vuoksi opetuslapset pyysivät Herraamme opettamaan heitä rukoilemaan. Pyhä Henki opettaa meitä viisauden lahjan kautta tekemään Jumalan tahdon, ei omaa tahtoamme. Tiedämme, että oma tahtomme usein haluaa sellaista, mikä oikeastaan on kannaltamme huonoa; emme aina tiedä, mitä meidän tulisi tahtoa ja tavoitella. Usein jokin näyttää hyvältä ja oikealta, mutta jonkin ajan kuluttua huomaamme, ettei se olekaan. Jumala, meidän Luojamme, tietää, mitä tarvitsemme ja mikä on meille hyvää. On silti hyvä kysyä, mitä Jumalan tahto on. Ensinnäkin hän tahtoo pelastustamme. Hän on luonut meidät ikuista elämää varten ja haluaa, että saavutamme sen. Toiseksi hänen tahtonsa on kaikki, mikä johtaa meitä siihen päämäärään, eli että me seuraamme hänen käskyjään, jotka ovat tie ikuisuuteen. Kun pyydämme, että Jumalan tahto tapahtuisi, pyydämme, että saisimme ikuisen elämän, osallisuuden taivaasta.

Tähän asti Isä meidän -rukouksessa on pyydetty hengellisiä hyvyyksiä. Se osoittaa, että ne ovat ensisijaisia. Ne saavat alkuunsa tässä maailmassa, mutta toteutuvat paratiisissa. Jeesus sanoo myös: *Anna meille tänä päivänä jokapäiväinen leipämme*. Tässä rukouksessa Jeesus opettaa meitä rukoilemaan myös niitä asioita, joita tarvitsemme ja voimme saada tässä elämässä. Samalla hän näyttää meille, että hän, Jumala, on se, joka antaa meille maalliset tarpeemme. Voimme muistaa, mitä hän sanoo toisaalla: "Älkää siis murehtiko: ' Mitä me syömme?' tai 'Mitä me juomme?' tai 'Mistä me saamme vaatteet?' Tätä kaikkea pakanat tavoittelevat. Teidän taivaallinen Isänne tietää kyllä, että te tarvitsette kaikkea tätä. Etsikää ennen kaikkea Jumalan valtakuntaa... niin teille annetaan kaikki tämäkin" (Matt. 6:31-33).

Kun rukoilemme *Anna meille anteeksi velkamme, niin kuin mekin annamme anteeksi velallisillemme*, olemme osittain palanneet hengellisiin hyvyyksiin. Tunnustamme olevamme syntisiä ja pyydämme anteeksiantoa ja armoa. Samalla tunnustamme, että tämä armo riippuu siitä, olemmeko mekin armahtavia. Tulemme takaisin sanaan "se, joka ei rakasta veljeään, jonka on nähnyt, ei voi rakastaa Jumalaa, jota ei ole nähnyt" (1. Joh. 4:20). Ja jos ei rakasta Jumalaa eikä veljeään, anteeksipyyntö on tyhjä, ilman merkitystä, me emme tarkoita sitä; silloin emme tehneet tuota pyyntöä, koska tiedämme tarvitsevamme anteeksiantoa ja haluamme rauhaa toisten kanssa.

Samalla – mikä on ehkä vielä lohduttavampaa – pyydämme sekä anteeksi omia syntejämme että voimaa antaa anteeksi toisille. Vaikka kadumme syntejämme ja pyydämme anteeksi, tiedämme, että olemme heikkoja, lankeamme ja teemme uudestaan syntiä, jos emme saa Jumalan apua. Siksi rukoilemme: *Äläkä saata meidät kiusaukseen*. Rukoilemme, että välttäisimme syntiä. Kiusaus tule meille kolmelta taholta: liha, paholainen ja maailma. Liha yrittää vetää meidät pois hyvästä, etsii omia nautintojaan, joissa usein on syntiä. Paholainen – silloin kuin ei yksinkertaisesti vain avusta lihan kiusauksia – etsii heikon kohdan ja hyökkää, käyttää heikkouksiamme meitä vastaan kääntäen meidät pois tavoitteestamme, taivaasta. Maailma kiusaa meitä ensiksi houkuttelemalla rikkauksilla, niin että se voi sitoa meidät niihin, ja toiseksi uhkaamalla meitä vainoilla, jos emme mukaudu sen tahtoon.

Kaikesta siitä pyydämme Jumalan suojelusta Isä meidän -rukouksessa; pyydämme, ettemme sortuisi kiusauksiin ja seuramaan niitä. Pyydämme, että välttäisimme eron Jumalasta, johon kiusauksien seuraaminen ja synti johtaisi meidät. Se taas johtaisi meidät todelliseen pahaan, jumalattomuuteen, ja siksi rukoilemme: *Päästä meidät pahasta.*

Herramme haluaa opettaa meidätkin rukoilemaan, mutta rukousta ei opita niinkään kuuntelemalla tai lukemalla kuin juuri rukoilemalla. Olemme saaneet alkeet, mutta opimme rukoilemaan oikein vain rukoilemalla. Opimme sen Pyhän Hengen kautta, Hengen, jonka Jeesus lupaa meille: "Teidän Isänne... antaa taivaasta Pyhän Hengen niille, jotka sitä häneltä pyytävät." Pyytäkäämme mekin Herraamme opettamaan meitä rukoilemaan niin kuin opetuslapset aikanaan.

Isä Anders Hamberg,
saarnasta 24.7.2017

Artikkeleita

Anastasie – Mannerheimin katolinen tytär OSA III

Maailmansotien aika – elämänjakso Lontoossa

Anastasie Mannerheim (1893–1978) asui 1. ja 2. maailmansodan aikana suur-Lontoossa. 1930-luvun alussa hän lähti terveydellisistä syistä lontoolaisesta karmeliittaluostarista, jossa oli ollut vuodesta 1914, luostarinimenään sisar Jeesus-lapsen Teresa. Sekä Britanniassa että Kansainyhteisön maissa ja Yhdysvalloissa uutisoitiin talvisodan aikana Suomen asevoimien ylipäällikön tyttären kuulumisesta katoliseen kirkkoon.

Muistopenkki karmeliittaluostarin paikalla. Laatan teksti: Tavistockin karmeliittasisarten muistolle 1922-1995.

Lähtö Golders Greenin karmeliittaluostarista

Suomalaiselle Astra-aikakausilehdelle vuonna 1956 antamassaan haastattelussa Anastasie Mannerheim kertoi luostarista lähtönsä syynä olleen hermoromahdus. Hänen mukaansa monet sairastuivat samoihin aikoihin ja hän arveli maailmansodan olleen syynä ihmisten psyykkisen terveyden heikkenemiseen. Anastasie painotti, ettei hän suinkaan ollut ainoa nunna, joka joutui lähtemään. Lupa saatiin Roomasta, kun kysymys oli sairastumisesta.

Emme tunne sisar Jeesus-lapsen Teresan sairastumisen yksityiskohtia. Sodassa taistelleet saattavat elämänsä loppuun asti kärsiä painajaisista, mutta miten se on voinut vaikuttaa nunnaan niin voimakkaasti, että luostarielämä yli kymmenen vuotta myöhemmin kävi ylivoimaiseksi, on arvailujen varassa.

Ensimmäinen maailmansota koetteli kyllä kaikkia Lontoon asukkaita fyysisesti ja henkisesti. Talvi 1915–1916 oli erityisen kova ja polttoaineet vähissä. Aika ajoin elintarvikepula oli pääkaupungissa jopa pahempi kuin muualla Englannissa. Nälkä alensi vastustuskykyä. Espanjantautiepidemia v. 1918 koetteli klausuuriluostareita erityisen ankarasti, kun pienen yhteisön jäsenistä monet sairastuivat samaan aikaan ja monet kuolivatkin. Golders Greenin paikallisseurakunnan nuori apulaispappi menehtyi influenssaan.

Tiheästi toistuvat öiset ilmahyökkäykset olivat henkisesti kuluttavia. Ilmalaivat lensivät myös kaukana keskustasta sijaitsevan Golders Greenin yli. Luostari ei kuitenkaan saanut suoria osumia. Sisarten ei myöskään tarvinnut kokea niitä kauhuja, jotka muualla Euroopassa koettelivat nunnia toisen maailmansodan loppuvaiheessa, eihän vihollinen vallannut Britanniaa.

Sisarten sukulaisia oli sodassa ja heitä kaatui. Anastasien isä tunnetusti säästyi, vaikka hän oli 1914–1917 Venäjän armeijan komentajana Venäjä-Itävalta-rintamalla.

Sota aiheutti kristityille moraalisen ristiriidan. Toisaalta rukoiltiin Englannin voittavan, toisaalta piti rukouksissa muistaa myös vihollista. Nobel-palkittu kirjailija John Galsworthy on romaanissaan "Pyhimys" kuvannut ilmalaivan syttymistä tuleen Lontoon yläpuolella ja ihmisten riemua, kun saksalaiset "murhaajat" kuolivat. Tapahtumaa todistanut pappi rukoili: "Oi Jumala, joka suuressa armossasi olet varjellut meidät tuhosta, ota suojaasi noiden vihollistemme sielut… Anna meille voimaa sääliä heitä – ihmisiä, kuten mekin."

Sisar Jeesus-lapsen Teresa oli 37-vuotias jättäessään luostarin vuonna 1930. Emme tiedä lähtöpäivää emmekä sitä, milloin hänen luostarilupauksensa purettiin. Anastasien asuinpaikka vuoteen 1936 asti ei myöskään ole tiedossa. Vuoden 1931 väestölaskennan tiedot tuhoutuivat toisessa maailmansodassa. Vuonna 1935 Anastasie vieraili Suomessa.

Tavistockin karmeliittaluostarissa

Ollessaan 43-vuotias Anastasie palasi karmeliittaluostariin, mutta ei samaan. Yllämainitussa haastattelussa hän mainitsee paluunsa luostarielämään, mutta ei paikkaa. Tiedämme uuden luostarin sijainnin ja ajankohdan vain eräästä Mannerheimin pankille antamasta maksumääräyksestä. Tyttären kuukausittainen avustus piti lokakuusta 1936 alkaen lähettää Tavistockin karmeliittaluostariin.

Tavistock on Englannin lounaiskolkassa Devonin maakunnassa sijaitseva pikkukaupunki, johon on pääkaupungista matkaa 300 km. Plymouthin piispan pyynnöstä Lontoon Notting Hillin karmeliittaluostarin rohkea prioritar, sisar Jeesuksen Maria, perusti luostarin v. 1922 paikkakunnalle, jolla oli vain vähän katolilaisia. Rakennus sijaitsi korkealla mäellä, josta on näköala Dartmoorin vuoristo- ja nummialueelle. Luostarin pieni kappeli toimi paikallisten katolilaisten messupaikkana, koska paikkakunnalla ei reformaatiosta lähtien ollut katolista kirkkoa.

Tavistockin luostariyhteisö oli pieni. Anastasie mukaan luettuna siihen kuului vuonna 1936 kaksitoista sisarta, joista neljä oli perustajasisaria ja kolme ns. ulkosisaria. Useimmat olivat Anastasien ikäisiä. Priorittaren nimi oli Jeesuksen syntymän sisar Maria.

Anastasie on kertonut, ettei hänellä enää ollut voimia elää karmeliittanunnana. Toukokuussa 1937 hän jätti luostarielämän lopullisesti ja muutti asumaan Harrowiin Lontoon lähelle.

Luostarista lähtö ajoittui niin sopivasti – varmaankaan ei sattumalta – että tytär pääsi matkustamaan Helsinkiin onnittelemaan isäänsä, joka 4. kesäkuuta 1937 täytti 70 vuotta. Mannerheimin komeissa syntymäpäiväjuhlissa Anastasien huntumainen päähine herätti kummastusta. Kesäkuun alussa luostariajasta oli kulunut alle kuukausi. Hiukset olivat vielä niin lyhyet, ettei hän olisi voinut esiintyä paljain päin. Juhlapuku oli lainattu, koska hän ei itse omistanut sellaista.

Talvisota

Saksan hyökättyä Puolaan 1. syyskuuta 1939 Yhdistynyt kuningaskunta julisti sille sodan. Stasie kirjoitti 5. syyskuuta isälleen kirjeen, jossa hän vakuutti, et-

Artikkeleita

"Missä tahansa oletkin, rukouksemme saattavat sinua ja seuraan ajatuksissani sinua."

— Anastasie kirjeessä isälleen 1939 —

tei Harrow-on-the-Hill, joka oli melko kaukana Lontoon keskustasta, kuulunut vaaravyöhykkeeseen. Silti sotatila merkitsi varotoimenpiteitä. Stasie kertoi asukkaiden velvollisuudesta pimentää ikkunoita ja pitää aina mukanaan kaasunaamaria. Kirje päättyi esirukouslupaukseen.

Edellä mainitussa Astra-aikakausilehden haastattelussa Anastasie puhui luostarielämän tarkoituksesta. Sisarten tärkein tehtävä on rukoileminen kaikkien niiden puolesta, jotka eivät osaa rukoilla, jotka eivät halua rukoilla tai eivät ehdi rukoilemaan itse vaan käyttävät aikansa johonkin muuhun tärkeäksi katsomaansa.

Vuonna 1939 Anastasie ei enää ollut nunna, mutta hän oli edelleenkin rukoilija. Sodan uhan lähestyessä Suomea hän kirjoitti 11. marraskuuta 1939 isälleen: "Missä tahansa oletkin, rukouksemme saattavat sinua ja seuraan ajatuksissani sinua." Ja hän lisäsi ajan hengen mukaisesti: "Jos sota on tullakseen, olen varma siitä, että Jumala antaa sinulle voiton." Hän kertoi menevänsä joka päivä kotikatunsa varrella sijaitsevaan kirkkoon rukoilemaan maailman rauhan ja Suomen puolesta.

Kolme viikkoa myöhemmin – 30. marraskuuta 1939 – puna-armeija hyökkäsi Suomeen. Sota alkoi ilman sodanjulistusta.

Britannian johtava katolinen viikkolehti The Tablet julkaisi talvisodan aikana sarjan artikkeleita, joiden tavoitteena oli herättää katolilaisten sympatioita protestanttista Suomea kohtaan. Kirjoittajat olivat Suomen asevoimien ylipäällikön tyttären Anastasia Mannerheimin lisäksi Lontoon yliopiston taidehistorian professori, diplomaatti ja englanninkielisen Mannerheimin elämäkerran (1940) kirjoittaja, viipurilainen Tancred Borenius, sekä assumptioaugustinolaisveli Andrew Beck, reformaatioajan asiantuntija ja tuleva Liverpoolin arkkipiispa.

Andrew Beck loi kahdessa artikkelissa katsauksen katolisen kirkon vaiheisiin Suomessa toiseen maailmansotaan asti. Hän osoitti, kuinka merkittävä rooli Englannilla oli ollut katolisen kirkon juurtumisessa Suomeen. Suomalaisten apostoleita olivat englantilaiset pyhä Henrik, paavin lähettiläs Nicholas Breakspear ja piispa Tuomas. Toisin kuin Englannissa, Suomesta reformaatio häivytti katolisen kirkon täydellisesti. Vasta itsenäisen Suomen alkuvuosina maahamme perustettiin apostolinen vikariaatti. Maamme katolisen kirkon resurssien äärimmäistä niukkuutta talvisodan kynnyksellä kuvattiin seikkaperäisesti.

Tancred Borenius teki v. 1918 aloitteen Pyhän istuimen lisäämiseksi niiden valtioiden luetteloon, joilta Suomi halusi saada tunnustuksen itsenäisyydelleen. Hän kuului sihteerinä valtuuskuntaan, joka kävi neuvottelemassa Vatikaanissa. Artikkelissaan hän kiitollisena ja kunnioittavasti muisteli prosessia, joka johti Suomen tunnustamiseen.

Anastasia Mannerheim totesi artikkelissaan, että Suomen asia oli katolisen aktion mielessä katolinen asia, koska kummassakin oli kysymys likimain samoista arvoista. Uskonnon ja perheen arvostaminen – meillä "koti, uskonto, isänmaa" – yhdisti protestantteja ja katolilaisia. (Katolinen aktio muodostui maallikkojärjestöistä, jotka pyrkivät toteuttamaan katolisia arvoja elämän eri aloilla.) Hän kirjoitti, että uskonnonopetuksen säätäminen pakolliseksi oli itsenäisen Suomen johtajien arvovalinta, joka kertoi heidän tahdostaan rakentaa kansakunnan elämä ja maan itsenäisyys kristinuskon perustalle. Suomalaiset ovat vaatimattomia, mieleltään ja ruumiiltaan puhtaita ihmisiä, joilla on kristillinen elämänkatsomus ja jotka tunnustavat Korkeimman ylivaltiuden, mikä tekee kaikesta helpon kestää. Uskonnolliset arvot tekevät ihmisen rohkeaksi. Bolševikkien hyökkäyksestä huolimatta Suomi säilytti malttinsa. Sen asevoimien rohkeus teki suuren vaikutuksen koko maailmaan. Suomi edusti ja puolusti kaikkien kansakuntien vapautta: sananvapautta, ajattelun vapautta ja uskonnonvapautta. Lopuksi Anastasia Mannerheim muistutti lukijoitaan siitä, että Suomeen oli hyökännyt ateistinen valtio, minkä vuoksi hän pyysi katolilaisia ottamaan Suomen asian omakseen ja rukoilemaan Jumalaa varjelemaan maata hyökkääjältä, jolle uskonnollinen suvaitsevuus oli vierasta.

Anastasie Mannerheim, kuva vuodelta 1937.

Kaikissa jutuissa oli tunteisiin vetoavia yksityiskohtia. Sellaisia olivat maininta paavi Pius XII:n puheesta 26. joulukuuta 1939, jossa hän tuomitsi Neuvostoliiton hyökkäyksen Suomeen, Viipurin – länsimaisen kulttuuripiirin linnakkeen – pommitus helmikuussa 1940, Viipurin lastenkodin evakuointi hollantilaisten Pyhän sydämen sisarten jouduttua sodan takia palamaan kotimaahansa ja pyhän Henrikin marttyyrikuolema kuvattuna tikarilla (!) tehtynä surmatyönä Rooman englantilaisen seminaarin kirkon freskossa.

Talvisodan johdosta Anastasie Mannerheimista otettiin tammikuussa 1940 lehdistövalokuva lumisella kotikadulla. Tilanne oli hänestä selvästi vaivaannuttava, koska hän kuvassa luo katseensa alaspäin ja hymyilee kainosti. Pyöreäsankaiset silmälasit pukevat hänen soikeita kasvojaan. Tummat hiukset pistävät esiin rusetilla somistetun hatunlierin alta. Vartalonmyötäinen talvitakki, jossa on leveät turkissomisteet hihansuissa ja kaula-aukon ympärillä, ei täysin peitä hänen hieman pyöreää olemustaan.

Toimittajat innostuivat Suomen asevoimien ylipäällikön Lontoossa asuvan tyttären katolisuudesta siinä määrin, että lehdissä alettiin väittää Anastasie Mannerheimin tulleen katolilaiseksi Englannissa. Muun muassa australialainen The Catholic Press korjasi pian virheen: "Actually she was received into the Church in Sweden" (29.2.1940).

Samassa uutisessa kerrottiin kenraali Mannerheimin kirjeissään pyytävän tyttäreltään esirukousta ja tyttären itsensä taas pyytäneen esirukousta Suomen puolesta Britteinsaarten suurlevikkisessä katolisessa The Universe -viikkolehdessä.

Maaliskuun alkupäivinä 1940 The Ottawa Journal ja The Sydney Morning Herald julkaisivat Anastasia Mannerheimin kirjoittaman jutun isästään, "the Father of Finland". Tämä oli joutunut kokemaan elämänsä pahimman kriisiin, sodan, vanhuuden päivinään ja pystyi silti kohtaamaan sen entistäkin elinvoimaisempana. Talvisota päättyi 13. maaliskuuta 1940.

Sodan aikana Anastasie oli löytänyt alan, jolle hän koulutettuna lastenhoitajana sopi. Huhtikuussa 1941 päivätyssä kirjeessä hän kertoi isälleen suloisesta, päälle vuoden vanhasta tytöstä nimeltä Monique, joka oli sijoitettuna hänen kotiinsa. Mannerheim tuki tyttärensä harrastusta asiaan lähettämällä hänelle Suomen lastensuojelua käsittelevän kirjan. Sodan jälkeen lastensuojelu sai tärkeän sijan Anastasien elämässä. Mainittakoon, että hänelle läheinen täti, Mannerheimin Sophie-sisar, oli Mannerheimin lastensuojeluliiton perustamisen keskeinen aloitteentekijä.

Suomen ja Neuvostoliiton välinen jatkosota puhkesi 25. kesäkuuta 1941. 7. joulukuuta 1941 Yhdistynyt kuningaskunta valmistautui julistamaan sodan mm. Suomelle. Tulevien vihollismaiden yli 16-vuotiaiden Britanniassa oleskelevien kansalaisten piti ilmoittautua poliisille rekisteröintiä varten. Muun muassa Chicago Tribunen uutisessa (8.12.1941) mainittiin kuitenkin Suomen kenttämarsalkan tytär paronitar Anastasia Mannerheim esimerkkinä henkilöstä, joka ei joutuisi internoiduksi, sillä hän oli asunut pitkään Britanniassa, eli rauhallisesti pienessä asunnossaan eikä ollut mukana politiikassa. Myös hänen aikansa karmeliittaluostarissa mainittiin uutisessa.

Lopuksi

Toukokuusta 1943 alkaen Tavistockin pikkukaupunkiin, jonka luostarissa Anastasie oli viettänyt puoli vuotta, sijoitettiin osa Yhdysvaltain 29. jalkaväkidivisioonaa. Se oli korvamerkitty Normandian maihinnousua varten. Huhtikuussa 1944 liittoutuneiden ylin komentaja Dwight D. Eisenhower ja maihinnousun maajoukkojen komentaja brittikenraali Bernard Montgomery tapasivat Tavistockissa. Eräänä päivänä toukokuun lopussa sotilaat sitten marssivat nelirivissä hiljaa ulos kaupungista. 6. kesäkuuta he olivat mukana Omaha Beachillä Normandian maihinnousussa tavoitteena valloittaa Manner-Eurooppa takaisin saksalaisilta. Toisen maailmansodan loppulaskenta oli alkanut. Suomen jatkosota päättyi 19. syyskuuta 1944.

Tämä tilapäinen vierailu ei häirinnyt Tavistockin karmeliittasisarten elämää. Luostari hiipui kuitenkin ajan myötä, ja 1990-luvulla iäkkäät sisaret siirtyivät muualle. Kaupunkilaisia luostarin lakkauttaminen suretti. Valkohuntuiset ulkosisaret olivat olleet tuttu näky kaupungilla toimittaessaan asioita klausuurisisarten puolesta. Rakennus purettiin ja nimikyltti museoitiin. Tavistockissa sisaria muistetaan yhä vielä lämmöllä. Viimeinen, lähes satavuotias sisar asuu vielä Liverpoolin karmeliittaluostarissa.

Heidi Tuorila-Kahanpää

Artikkeleita

Päätoimittaja-taiteilija Jaakko Puuperä luovutti maalaamansa autuasta Hemmingiä esittävän öljyvärityön piispa Teemu Sipolle SCJ pienimuotoisessa tilaisuudessa piispantalossa 23.5. Kuvassa vasemmalta: yleisvikaari Raimo Goyarrola, Jaakko Puuperä, piispa Sippo ja Marko Tervaportti, projektin aloitteentekijä.

Autuaan Hemmingin asialla

On kulunut jo nelisen vuotta siitä, kun Helsingin piispa Teemu Sippo SCJ pyysi hiippakunnan yleisvikaaria, isä Raimo Goyarrolaa toimimaan autuaan Hemmingin pyhäksijulistamista edistävänä postulaattorina. Postulaattorin tehtäviin on kuulunut muun muassa tutustua mahdollisimman tarkasti kaikkeen siihen aineistoon, jota kyseisestä autuaasta on olemassa, ja samalla myös selvittää, missä määrin häntä kohtaan on olemassa todellista ja vilpitöntä hartautta – ja tietysti myös kannustaa siihen.

Seuraavassa haastattelussa isä Goyarrola kertoo autuaan Hemmingin prosessin etenemisestä ja muistuttaa, että kaikkein tärkeintä on muistaa kääntyä autuaan Hemmingin puoleen esirukoilijana: "Jos Jumala haluaa, kanonisaatio toteutuu. Meidän käsissämme on rukoilla Hemmingiä."

Yksi merkki toivotusta ja tarvittavasta autuaan Hemmingin kultin vahvistumisesta lienee se, että autuas Hemming on herättänyt myös ei-katolilaisten joukossa kiinnostusta jopa taideteosten tekemiseen asti. Niinpä toukokuun loppupuolella piispa Sippo sai ottaa lahjoituksena vastaan päätoimittaja-taiteilija Jaakko Puuperän tekemän suurikokoisen öljyvärityön, jossa piispa Hemming kuvataan monien historiallisten, kristillisten ja myös Suomen katolisuuteen liittyvien symboleiden ympäröimänä.

Piispantalossa järjestetyssä pienimuotoisessa tilaisuudessa oltiin selvästi vaikuttuneita maalauksesta ja iloittiin siitä, että meidän aikamme todella voi myös tuottaa hienoa ja puhuttelevaa kristillistä taidetta, joka hyvin kuvastaa sitä, mitä Vatikaanin II kirkolliskokouskin edellytti kirkkotaidetta tekeviltä taiteilijoilta: "Kaikki taiteilijat, jotka lahjakkuutensa johtamina aikovat palvella Jumalan kunniaa pyhässä Kirkossa, muistakoot aina tehtävänsä olevan Jumalan luomistyön jäljittelemistä ja tuloksen tulevan katolisen kultin käyttöön uskovien rakentumiseksi ja heidän hurskautensa ja uskonnollisen opetuksensa hyväksi" (*Sacrosanctum Concilium*, 127).

Marko Tervaportti

Milloin alkoi sinun tehtäväsi postulaattorina?

Vuonna 2014 piispa Teemu pyysi minua toimimaan autuaan Hemmingin kanonisaation postulaattorina. Aloin heti tutkia Hemmingiä. Pyysin tietoja Ruotsista ja sain muutamia viitteitä. Tuolloin tuli käsiini Birgit Klockarsin ruotsinkielinen väitöskirja, joka oli kirjailijan henkilökohtainen lahja piispa Paul Verschurenille. Siinä on koottuna kaikki, mitä Hemmingin elämästä ja työstä on dokumentoitu. Tässä mielessä sen merkitys on suuri. Onneksi se on suomennettu tänä vuonna.

Miksi kanonisaatioprosessi käynnistyi juuri tuolloin?

Vuonna 2017 muistettiin luterilaisen reformaation alkua ja Suomen itsenäisyyden 500-vuotisjuhlaa. Ajattelimme, että ne saattavat olla sopiva historiallinen hetki juhlia kaikki yhdessä maamme tärkeän hahmon kanonisoimista; nimenomaan Hemming on yhdistävä ihminen. Tästä syystä päätimme lähettää kirjeen Pyhäksi julistamisen kongregaation prefektille, kardinaali Amatolle, pyytäen autuaan Hemmingin kanonisaatiota "equipollens".

Mitä tarkoittaa "vastaava" (equipollens) kanonisaatio?

Pietarin auktoriteetilla paavi voi laajentaa autuaan henkilön hetkipalveluksen ja messun rukoukset koskemaan koko kirkkoa ja nimetä autuaan pyhäksi; kyseessä on suoranainen kanonisaatio ilman prosessia tai tavanomaista seremoniaa. Jotta kanonisaatio voisi tapahtua tällä tavoin, Benedictus XVI:n ohjeiden mukaan on täytettävä kolme ehtoa: muinainen kultti, jatkuva ja yhteinen uskovien historioitsijoiden todistus autuaan hyveistä ja katkeamaton ihmetekijän maine.

Täyttyvätkö nuo kolme vaatimusta autuaan Hemmingin tapauksessa?

Voimme todistaa, että luterilaiseen reformiin asti ne täyttyivät, mutta viimeisen 500 vuoden aikana kolmas kohta on kadonnut.

Miten prosessi etenee?

Vuonna 2016 kävin Roomassa ja vierailin Pyhäksi julistamisen kongregaatiossa. Siellä esitin vetoomuksemme ja selitin, kuinka sopiva Hemmingin kanonisaatio olisi juuri tällä hetkellä koko Suomen kannalta. He auttoivat minua konsultoimaan Vatikaanin arkistoa. Sieltä löysin noin 15 viittausta Hemmingistä. Lisäksi Hemming esiintyy pyhänä kahdessa asiakirjassa: Bibliotheca Sanctorum (vol. VII Rooma 1966, 584-586), ja myöhemmin editio typica Martyrologium Romanum. Sinä lukee: ”Aboë in Finnia, sancti Hemming, episcopi, qui, pastorali zelo

incensus, huius Ecclesiae disciplinam synodica ordinatione instauravit, clericorum studiis favit, cultum divinum exornavit pacemque inter populos procedit" (Mar. Rom. Città del Vaticano 2001, 280). Mutta Vatikaanin asiantuntijoiden mukaan tämä ei tarkoita sitä, että häntä voidaan virallisesti pitää pyhänä.

Onko autuaan Hemmingin asiassa tapahtunut jotakin viime aikoina?

Vuonna 2017 pystyin henkilökohtaisesti keskustelemaan paavi Franciscuksen kanssa Hemmingin tapauksesta. Hän oli hyvin kiinnostunut. Itse asiassa paavi sanoi puhuvansa kardinaali Amaton kanssa, mutta tähän mennessä emme ole saaneet uutisia Roomasta.

Voimmeko olla toiveikkaita hyvästä lopputuloksesta? Mitä voisimme vielä tehdä?

Jotta kanonisaatioprosessi saataisiin päätökseen, on välttämätöntä, että uskovat rukoilevat Hemmingiä. Sitä varten on tehty rukouskortteja, joita jaettiin seurakuntiin. Lisäksi on oltava konkreettinen ja näkyvä kultti. Rukoilemalla ja osoittamalla hänelle kunniaa taivaan vastaus tulee pienen ja suuren palveluksen ja ihmeiden muodossa. Nämä näkyvät hedelmät ovat merkkejä Jumalan tahdosta ja syy kanonisaatioon. Tähän mennessä olen saanut ihmisiltä tiedon kahdesta autuaan Hemmingin esirukousvastauksesta.

Mitä voisimme juuri nyt oppia Hemmingiltä omaa elämäämme varten tämän päivän Suomessa?

Pyytäisin katolilaisia tulemaan Hemmingin ystäviksi. Korostan hänen elämästään esimerkkiä rohkeudesta ja aloitekyvystä Jumalan sanan julistamiseksi ihmisille. Elämän vaikeudet ovat hänelle syy rukoilla enemmän ja miettiä, miten kohdata ne, ilman pelkoa tai epäilystä, luottaen täysin Jumalaan.

Onko sinulla muita ehdotuksia?

Olen ehdottanut, että Turun tuomiokirkossa vasemmalla oleva sivukappeli olisi omistettu autuaalle Hemmingille. Sinne voisi sijoittaa arkun, joka on tällä hetkellä sivukäytävällä. Voisimme laittaa seinälle Hemmingin ikonin tai alttaritaulun ja tarjota tietyn kulttipaikan hänen katedraalissaan. Voisimme aloittaa Hemmingiä juhlivan perinteen viettämällä messua 22.5. tuomiokirkossa. Lisäksi tulevaisuudessa Turussa voisi olla kaksi seurakuntaa, nykyinen omistettu pyhälle Birgitalle ja toinen uusi omistettu autuaalle Hemmingille.

Jos Jumala haluaa, kanonisaatio toteutuu. Meidän käsissämme on rukoilla Hemmingiä.

KATT

Benedictus XVI:

Jumala on avain ihmisoikeuksien ymmärtämiseen

Hiljattain julkaistussa Joseph Ratzingerin tekstien kokoelmassa – aiheena "Vapauden vapauttaminen. Usko ja politiikka kolmannella vuosituhannella" – oli mukana aiemmin julkaisematon kirje vuodelta 2014, jossa Benedictus XVI pohti ihmisoikeuksien, totuuden ja Jumalan suhdetta. Kirje oli vastaus prof. Marcello Peralle koskien tämän kirjaa *"Diritti umani e cristianesimo"* [Ihmisoikeudet ja kristinusko].

Kysymys ihmisoikeuksista sai suuren merkityksen kirkolliskokouksen jälkeisessä opetusviran opetuksessa ja teologiassa Johannes Paavali II:n myötä. Benedictus XVI:n arvion mukaan se oli "seurausta käytännön kokemuksesta": Johannes Paavali II näki ajatuksessa ihmisoikeuksista "konkreettisen aseen, joka kykeni rajoittamaan valtion totalitaarista luonnetta" ja "tarjoamaan välttämätöntä tilaa vapaudelle, paitsi yksilön ajattelun kannalta myös ja ennen kaikkea kristittyjen uskon ja kirkon oikeuksien kannalta". Sekulaari kuva ihmisoikeuksista (kuten ne muotoiltiin 1948) oli rationaalinen voima, joka kykeni vastustamaan marxismiin perustuvan valtion kaikenkattavaa ideologista ja käytännöllistä vaatimusta. Ihmisoikeuksien tunnustaminen oli "universaalin järjen tunnustama voima koko maailmassa kaikenlaisia diktatuureja vastaan".

Tässä Johannes Paavali II oli jatkuvuudessa alkukirkon kanssa. Rooman valtakunta tunsi uskonnollisen suvaitsevaisuuden, mutta vahvisti lopulta valtiollisen ja jumalallisen auktoriteetin samaistamisen, mihin kristityt eivät voineet myöntyä. Kristinuskoon sisältyi välttämättä "perustavanlaatuinen valtion vallan rajoittaminen yksilön omantunnon oikeuksien ja velvollisuuksien takia". Vaikka ajatusta ihmisoikeuksista ei muotoiltukaan tällä tavalla (oli kyse siitä, että ihmisen kuuliaisuus Jumalalle rajoitti kuuliaisuutta valtiolle), Benedictus XVI:n mukaan näyttäisi oikeutetulta "määritellä ihmisen velvollisuus totella Jumalaa oikeudeksi suhteessa valtioon". Siksi oli täysin loogista, että Johannes Paavali II näki siinä ihmisoikeuden, joka edeltää kaikkea valtion auktoriteettia. Tässä mielessä Johannes Paavali II saattoi ilman muuta vahvistaa syvän jatkuvuuden ihmisoikeuksien perusidean ja kristillisen tradition välillä, vaikka kieli ja ajattelu olikin erilaista.

Benedictus XVI kirjoittaa, että oppiin siitä, että ihminen on luotu Jumalan kuvaksi, sisältyy pohjimmiltaan se, mitä Kant sanoi määritellessään, että ihmi-

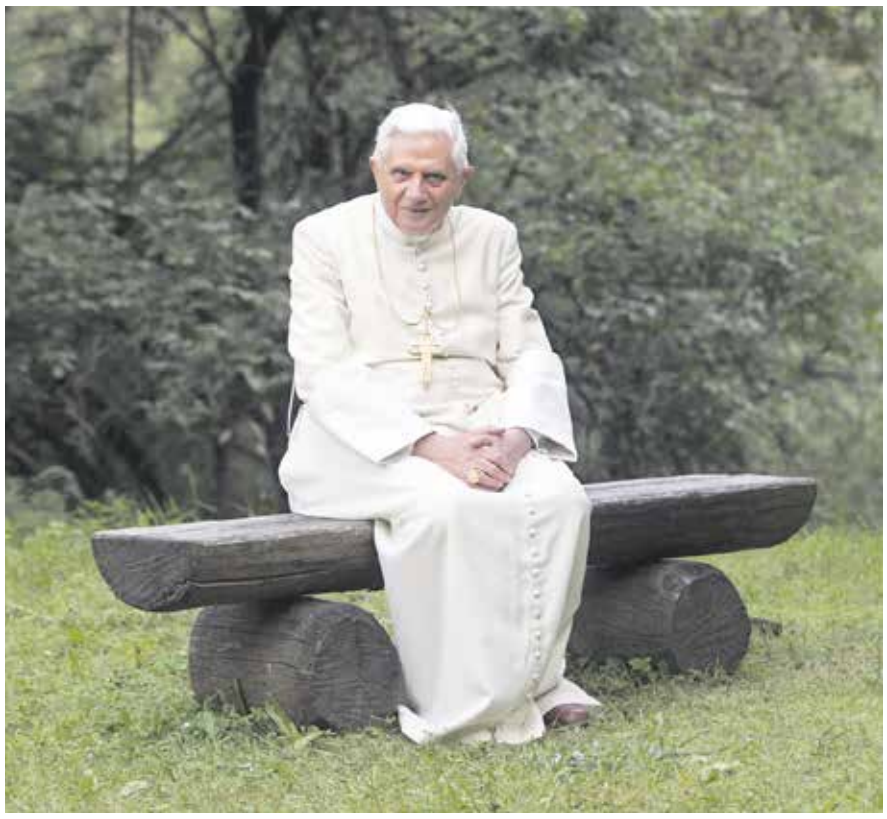

nen on päämäärä, ei väline; siihen sisältyy myös se, että ihminen on oikeuksien subjekti, ei vain objekti. Tämä ihmisoikeuksien olennainen elementti on hänen nähdäkseen selvästi ilmaistu kohdassa 1. Moos. 9:5-6: "Vaadin tilille jokaisen ihmisen, joka vuodattaa lähimmäisensä veren. Joka ihmisen veren vuodattaa, hänen verensä on ihminen vuodattava, sillä omaksi kuvakseen Jumala teki ihmisen." Ihmiselämä on Jumalan erityisessä suojeluksessa; ihmisellä on, inhimillisiin lakeihin nähden, oikeus, jonka Jumala itse asetti.

Jeesuksen lähetyskäsky ei välittömästi merkitse muutoksen vaatimista yksittäisten yhteiskuntien rakenteessa, mutta vaatii, että kaikissa yhteiskunnissa annetaan mahdollisuus ottaa vastaan hänen sanomansa ja elää sen mukaisesti. Uskonto ei ole noudatettava riitti, joka takaa valtion identiteetin, vaan tunnustamista, totuuden tunnustamista. Koska ihmisen sielu on luotu totuutta varten, on selvää, että totuus velvoittaa, lähtien totuuden itsensä luonteesta, joka tekee ihmisen vapaaksi. Uskonnon ja totuuden suhde sisältää oikeuden vapauteen.

Rakentamalla puhtaan rationaalisesti käsitetty luonnonjärjestys yritettiin hankkia argumentaatioperustaa, jolla kirkko voisi puolustaa eettisiä kantojaan poliittisessa väittelyssä puhtaan rationaalisin perustein. Sinänsä on oikein puolustaa sitä, mikä on aidosti inhimillistä, siellä, missä ei voida saada läpi uskon vaatimusta; se vastaa luodun vapautta ja olennaista uskon vapautta. Mutta jos luonnonjärjestystä pidetään itsessään täydellisenä kokonaisuutena, joka ei tarvitse evankeliumia, se, mikä on varsinaisesti kristillistä, on lopulta tarpeetonta.

Benedictus XVI:n mukaan "lopulta kaikki nojautuu jumalakäsitteeseen. Jos on Jumala, jos on Luoja, silloin olevakin voi puhua hänestä ja osoittaa ihmiselle velvollisuuden. Päinvastaisessa tapauksessa eetos lopulta kutistuu pragmaattisuuteen".

Ihmisoikeuksien idea viime kädessä säilyttää lujuutensa vain, jos sen ankkurina on usko Jumalaan, Luojaan. Siitä se saa rajansa määritelmän ja samalla oikeutuksensa. Ajatus Jumalasta sisältää perustavanlaatuisen käsityksen ihmisestä oikeuden subjektina ja samalla säätää ihmisoikeuskäsitteen rajat.

Oikeuksien lisääntyminen johtaa lopulta oikeuden idean tuhoutumiseen ja ihmisen nihilistiseen "oikeuteen" kieltää itsensä: abortista, itsemurhasta, ihmisen "tuottamisesta" (ikään kuin hän olisi vain esine) tulee ihmisen oikeuksia, jotka samanaikaisesti kieltävät ihmisen. Ihmisoikeusajatus irrallaan jumalakäsitteestä ei johda vain kristinuskon marginalisoimiseen, vaan myös sen kieltämiseen.

Katri Tenhunen

Joseph Ratzinger/Benedictus XVI, Liberare la libertà. Fede e Politica nel Terzo Millennio (toim. P. Azzaro& C. Granados), Cantagalli 2018, s. 9-15.

Artikkeleita

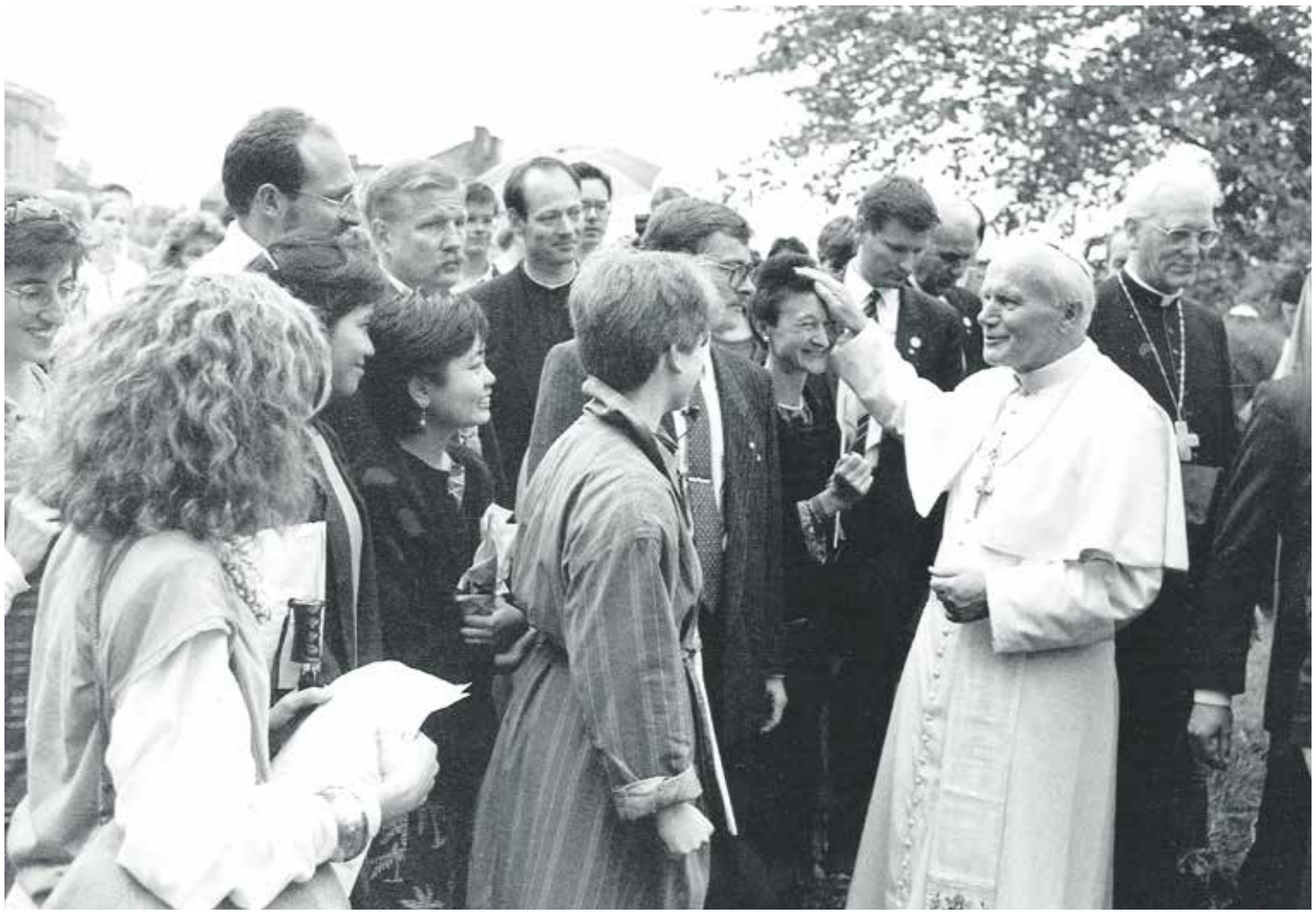

Opus Dein naiset saapuivat 11. elokuuta 1988 Helsinkiin ja aloittivat toiminnan nimellä "Viiskulman toimintakeskus".

30 vuotta Jumalan työtä

Opus Dein naisten keskus Helsingissä 30 vuotta

Vuonna 1983 paavi Johannes Paavali II oli ehdottanut sittemmin autuaalle Alvaro del Portillolle, Opus Dein prelaatille, että Opus Dei asettaisi Pohjoismaat etusijalle apostolaatissaan. Vielä samana vuonna 1983 del Portillo matkusti Ruotsiin, Tanskaan, Norjaan ja myös Suomeen. Vuonna 1984 ensimmäiset Opus Dein jäsenet muuttivat Tukholmaan. Sieltä ensimmäiset Opus Dein jäsenet tulivat muutamaa vuotta myöhemmin Suomeen.

Ensimmäiset Suomeen tulleet Opus Dein naiset alkoivat opiskella suomea; he työskentelivät opettajina tai olivat jatko-opiskelijoita. He opettelivat uuteen elämään tuntemattomassa ympäristössä aina ruokakaupoista alkaen, ja samalla tutustuivat uuteen maahansa ja sen ihmisiin – tänään puhuisimme kotoutumisesta. Kristittyinä he olivat tietoisia Jeesuksen käskystä olla Kristus toisille siellä missä olivat. Uudet tutut ja ystävät koulusta, kielikouluista, yliopistosta jne. osallistuivat Viiskulman toimintakeskuksen tilaisuuksiin, myös sen hengelliseen tarjontaan: retretit ja kirkon opetukseen tutustuminen. Opus Dein sanoma kristittynä elämisestä 24/7, työn, perheelämän ja kaiken tavallisen toiminnan pyhittämisestä, puhutteli niin katolilaisia kuin luterilaisiakin ystäviä. Viiskulmasta tuli heille hengellisen syventymisen keidas.

Vuoden 1989 lopussa muutto uusiin tiloihin Lönnrotinkadulle mahdollisti toiminnan kehittämisen. Nimeksi tuli Vanhan puiston kulttuurikeskus. Sen hengellisestä johdosta vastaa Opus Dein personaaliprelatuuri, joka myös kouluttaa jäseniään. Opus Dein periaatteisiin kuuluu, että jokainen jäsen kantaa taloudellista vastuuta ja on samalla tietoinen vapaudestaan ja vastuustaan ihmisenä yhteiskunnan kehittämisessä ja epäkohtien korjaamisessa. Näistä periaatteista syntyi myös Vanhan puiston kulttuurikeskus. Sen tarkoitus on edistää jatkuvaa kasvamista ihmisenä omia arvoja pohtien. Siksi keskuksessa on järjestetty toimintaa, luentoja ja kursseja naisille ajankohtaisista teemoista. Tarkoituksena on vahvistaa naisten perheitä ja perhe-elämää. Toiminta pohjautuu kristilliseen spiritualiteettiin ja ihmiskäsitykseen. Oma hengellinen elämä kehittyy säännöllisesti pidetyissä hiljaisissa retreteissä, teologian kursseilla, mietiskely- ja rukoushetkissä. Lisäksi jokaisella on halutessaan mahdollisuus saada henkilökohtaista ja luottamuksellista tukea omaan hengelliseen kasvuunsa.

Nuortentoiminnan kasvaessa perustettiin vuonna 2002 Silta-klubi, nuorten naisten opiskelijakoti Helsingin Ruskeasuolla. Asuntolan lisäksi Silta-klubilla pyritään lisäämään ymmärrystä eri kulttuuritaustan omaavien ihmisten välillä. Koululaistoiminnan kautta se tarjoaa tytöille mahdollisuuden kehittyä itsenäisesti ajatteleviksi nuoriksi, vapautta ja vastuuntuntoa korostaen. Yhteistyö vanhempien kanssa on Silta-klubilla hyvin tärkeää. Lukiolaiset ja opiskelijat osallistuvat esim. vapaaehtoistoimintaan: vierailuihin vanhainkodeissa, säännölliseen iltapäivätoimintaan liikuntavammaisten nuorten kanssa, kesäleirien ohjaukseen jne.

Silta-klubin opiskelijakodissa pyritään luomaan ilmapiiri, jossa opiskelu, ystävyys ja yhteishenki tukevat toisiaan. Universitas eli eri oppiaineisiin tutustuminen, perhehenki ja yhteisen hyvän edistäminen ovat saaneet monet nuoret pohtimaan omia arvojaan.

Molempien naisten keskusten taloudellisesta ylläpitämisestä vastaa sitä varten perustettu Kulttuurin ja kehityksen edistämisyhdistys (KKE ry). www.vanhapuisto.fi

Uta Liertz

MUISTOMESSU

Tiistaina
26. kesäkuuta klo 18:00
vietetään Pyhän Henrikin katedraalissa
Opus Dein perustajan
pyhän Josemarían Escrivánmuistomessu.

Messun jälkeen on kirkkokahvi seurakuntasalissa.

Tervetuloa!

Piispan ajatuksia

"Opus Dein naiset ovat olleet Suomessa läsnä tänä vuonna 30 vuotta. Uskon, että Opus Dei on kotiutunut Suomeen ja katolilaiset Suomessa ovat ottaneet Opus Dein hyvin vastaan. Järjestö toimii aktiivisesti hiippakunnan hyväksi. Ovathan yleisvikaari isä Raimo Goyarrola ja oikeusistuimemme puheenjohtaja isä Manuel Prado Opus Dein pappeja, ja niin on myös isä Oskari Juurikkala, joka on aktiivinen hiippakunnassa monella tapaa."

"Jokin päivä sitten kävin Silta-klubissa, Opus Dein naisten pitämässä talossa Helsingin Ruskeasuolla, ja totesin, miten hyvää Opus Dei tekee nuorille naisopiskelijoille antaessaan heille asuinpaikan ja kristillisen yhteisön. Kerroin heille Suomen ekumeniasta, ja ekumeenisen yhteisön he itsekin muodostavat."

Piispa Teemu Sippo SCJ

Artikkeleita

Piispa vieraili Silta-klubissa

Helsingin piispa Teemu Sippo SCJ vieraili perjantaina 18.5.2018 Opus Dein hengellisessä ohjauksessa olevassa opiskelijakoti Silta-klubissa Helsingin Ruskeasuolla. Vierailuun liittyi kaikkeinpyhimmän sakramentin palvonta ja siunaus, tutustuminen opiskelijakodin tiloihin ja toimintaan sekä esitelmä ja keskustelu kirkon ekumeenisesta työstä. Paikalla oli parisenkymmentä opiskelijaa ja muuta kiinnostunutta.

Esitelmässään piispa korosti ekumenian eli kristittyjen yhteyden edistämisen olevan luonnollinen ja tärkeä osa katolista ajattelua. Hän korosti tässä mielessä

Vatikaanin II kirkolliskokouksen merkitystä ekumeenisen vuoropuhelun kannalta ja kertoi lämpimästi edesmenneen Helsingin piispan Paul Verschurenin uraauurtavasta työstä Suomen kristittyjen lähentämiseksi.

Piispa Sipon vierailu Silta-klubissa on yhteydessä siihen, että tänä vuonna tulee kuluneeksi 30 vuotta siitä, kun Opus Dein personaaliprelatuuri aloitti toimintansa Suomessa. Silta-klubissa asuu tällä hetkellä eri alojen opiskelijoita monista eri maista ja myös eri puolilta Suomea ja vain osa heistä on katolilaisia.

KATT

Naiset tulivat pian miesten jälkeen

Elokuussa tulee kuluneeksi 30 vuotta siitä, kun ensimmäiset Opus Dein naiset tulivat Suomeen. Miehet olivat ehtineet maahan jo vuotta aiemmin.

Opus Dein apostolinen työ alkoi Suomessa uskovin ja luottavaisin silmin. Se kasvaa edelleen ja katsoo luottavaisesti tulevaisuuteen tässä kirkon kasvulle hedelmällisessä maaperässä. Juuri sellaisessa, jossa Henki kukkii, niin kuin muuan kirkkoisä sanoi.

Opus Dein, "Jumalan työn", perustamisesta lähtien pyhän Josemarían, perustajamme, henki oli täynnä lapsenomaista rakkautta kirkkoa kohtaan ja vakaata tahtoa palvella kaikkia sieluja ohjaamalla heitä täyteen yhteyteen Kristuksen kanssa hänen kirkkonsa sydämessä:

"Opus Dein ja sen lasten ainoa tavoite ja toive on palvella kirkkoa, niin kuin kirkko tahtoo, sen erityisen kutsumuksen avulla, jonka Jumala on meille antanut. Meidän tarkoituksemme on pyhittää jokainen oikeamielinen inhimillinen aloite, tavanomainen työ, jota maailmassa tehdään, maallikkoina maallisella tavalla, pyhän kirkon, Rooman paavin ja kaikkien sielujen palveluksessa."

Kolmekymmentä vuotta ei ole pitkä aika, jos halutaan arvioida Kristuksen valtakunnan rakentamistyötä Suomessa. Eikä se ole paljon kestävän palvelun tuottamisessa yhteiskunnalle. Mutta 30 vuotta riittää siihen, että voi olla kiitollinen kaikesta siitä hyvästä, mitä Jumala on lahjoittanut uskovilleen Opus Deissä ja kaikille niille, jotka henkilökohtaisen ystävyyden apostolaattinsa avulla kasvavat lähemmäs Jumalaa.

Tässä yhteydessä on hyvä muistella autuaan Álvaron, pyhän Josemarían ensimmäisen seuraajan sanoja, joita hän usein toisti varsinkin erilaisissa juhlissa ja vuosipäivien yhteydessä: "Kiitos, anteeksi. Anna lisää apua!"

Uskoakseni tämä pyyntö innoittaa Opus Dein jäseniä rukoukseen monin eri tavoin. Se nimittäin auttaa meitä näkemään, kuinka runsaasti Jumala on siunannut apostolista työtämme juuri yksittäisen vuoropuhelun kautta. Samoin se muistuttaa, että vaikeutemme ja heikkoutemme tuntien meidän on noustava yhä uudestaan aina luottaen Jumalan armoon.

isä Mauri Bravo

URKUMUSIIKIN JUHLAA KATEDRAALISSA

URKUREITA LÄHELTÄ JA KAUKAA

HENRI HERSTA
(Helsinki)

Urkukonsertti Pyhän Henrikin katedraalissa torstaina 5. heinäkuuta 2018 klo 18.00.

URKUMUSIIKIN JUHLAA KATEDRAALISSA

URKUREITA LÄHELTÄ JA KAUKAA

SANTERI SIIMES
(Helsinki)

Urkukonsertti Pyhän Henrikin katedraalissa torstaina 2. elokuuta 2018 klo 18.00.

SOCIETAS SANCTI GREGORII MAGNI
gregoriusyhdistys.wordpress.com

PYHÄ MESSU LATINAKSI
Kesän ohjelma: katso kotisivulta tai Facebookista. Summer programme: see home page or Facebook.

Gregorius-yhdistyksen järjestämiä tridentiinisiä tai joskus "gregoriaanisia" messuja vietetään Pyhän Henrikin katedraalissa normaalisti aina kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina klo 13.00 (ei kesäkuukausina).

A Tridentine or sometimes a "Gregorian" Mass in Latin is usually celebrated in St. Henry's Cathedral on the first Sunday of the month at 13.00 (not during summer).

Suomen Ekumeenisen Neuvoston (SEN) kasvatusasioiden jaoston tämänvuotinen opintomatka tehtiin Itävaltaan Wieniin 16.-19.4.

Kasvatusjaoston tehtäviin kuuluu vaikuttaminen Suomen uskonnonopetuksen kehittämiseen mm. kouluissa ja yliopistossa. Jaoston jäsenissä on kirkkojen ja uskonnollisten yhteisöjen työntekijöitä, uskonnonopettajia, yliopiston henkilöstöä sekä Opetushallituksen opetusneuvos. Katolista kirkkoa jaostossa edustaa perinteisesti Opetuskeskuksen (ent. Katekeettinen keskus) johtaja.

Suomen Ekumeenisen Neuvoston opintomatka Wieniin

Opintomatkan tarkoitus on kartoittaa erilaisia toimintakulttuureja ja -tapoja organisoida koulujen uskonnonopetusta ja korkeakouluopetusta. Itävalta ja erityisesti Wien tarjoaa hyvin mielenkiintoisen katsauksen katolisesta näkökulmasta, sillä perinteisesti vankasti katolilaisessa Wienissä on juuri nyt voimakas paine reagoida Euroopassa vaikuttavaan suurten ihmismäärien muuttoliikkeeseen.

Tilanne ei Itävallassa suinkaan ole ennennäkemätön. Itävalta-Unkarin imperiumin vanha pääkaupunki on jo vuosisatojen ajan ollut hyvin kosmopoliittinen suurkaupunki ja nähnyt vuosien varrella monta massojen muuttoliikettä. Silti kulttuurisena eetoksena yhä on aistittavissa aivan avoimesti ja ystävällisellä ylpeydellä ilmaistu "kruunu ja alttari" -identiteetti. Habsburgien suvun eri haarat hallitsivat sekä keisarikuntaa että suuria osia Euroopasta vuosisatojen ajan. Habsburgien, kuten muidenkin kristillisten monarkkien, auktoriteetti suhteessa kristikuntaan perustui silti viime kädessä kirkon hyväksyntään. Pelkästään miekan tuomalla pelotteella ei kristittyjen sydämiä olisi ollut mahdollista hallita, vaikka kristityt periaatteessa kuuliaisia esivallalle olisivatkin. Itävalta on ollut sekä kirkon että Euroopan historiassa yksi merkittävimmistä valtakunnista. Sen suhtautuminen nykyiseen kansalliseen ja eurooppalaiseen haasteeseen kuvastaa sen syvällistä kulttuurista ymmärrystä, joka syntyy pitkäaikaisen kokemuksen, haasteiden ja saavutusten muokkaaman sivistyksen pohjalta.

Suomalaisia Wienissä

Vierailumme Itävallassa alkoi Suomen Wienin suurlähettilään Hannu Kyröläisen audienssilla. Suurlähetystön toimenkuvassa keskeistä on taloudellinen yhteistyö (Business Finland – Team Finland) ja kansainvälinen turvallisuus (Etyj, IAEA, YK:n eri toimijat). Suomella ja Itävallalla on toisen maailmansodan jälkeisennä aikana ollut huomattavan samankaltainen asema itäisen ja läntisen Euroopan geopoliittisessa maantieteessä. Itävalta kuitenkin sijaitsee Keski-Euroopassa ja juuri nyt, kuten historiassa niin usein aiemminkin, voimakkaan muuttoliikkeen varrella. Suomalaiselle seurueellemme tarjottiin lähetystössä suomalaista kahvia.

Seuraava suomalainen, jonka tapasimme, oli suomalaisen seurakunnan sympaattinen nuori luterilainen pastori Ella Boba. Hän tarjosi meille suomalaisen kahvin seuraksi matkan ensimmäiset Mozartkugelit! Pieni suomalainen seurakunta toimii ruotsalaisen seurakunnan yhteydessä ja palvelee Wienissä asuvia suomalaisia luterilaisia. Ella Boba vastaa paitsi seurakunnan toiminnoista myös luterilaisesta uskonnonopetuksesta kaupungin suomalaisille.

Stadttempel

Wienin pääsynagoga sijaitsee vanhan kaupungin keskustassa 1. kaupunginosassa. Upea 1800-luvun uusklassinen synagoga on hyvin vaikuttava. Kauneuden keskellä pyhäkön historian tapahtumat vetävät mielen vakavaksi. Kristalliyönä 1938 natsit tuhosivat sisätilat, mutta eivät kuitenkaan sytyttäneet rakennusta tuleen, kuten heillä yleensä oli tapana. Kapean kadun toisella puolella sijaitseva Wienin vanhin kirkko olisi palanut väistämättä liekkien päästessä valloilleen. Oppaamme mukaan "kirkko ja synagoga suojelivat toisiaan". Entisöity sali joutui uudelleen hyökkäyksen kohteeksi vuonna 1981, tällä kertaa arabiterroristien taholta. Juutalainen ei tänäkään päivänä kulje Wienin kaduilla täysin ilman väkivallan uhkaa. Synagogan sisäänkäynnillä on turvatarkastus, ja autoliikenteeltä suljettua viereistä katua vartioi raskaasti aseistettu poliisi.

Wienin juutalainen historia on kuin tietokirjasta: Mahler, Schönberg, Buber, Popper, Wittgenstein, Freud, Hertzel… ja kuka tiesi, että Franz Schubert sävelsi hepreankielisen sävellyksen Psalmiin 92 synagogan kanttorille? Nyt entisessä loistossaan näyttäytyvän salin esitiloissa istuskeli lähes satavuotias vanhus, joka nyökkäsi tervehdykseksi ja hymyili ystävällisesti kipapäisille vieraille. Tuo seesteisen näköinen juutalaismies oli selvinnyt keskitysleiristä viettäen suurimman osan sodasta taistellen Saksan armeijassa itärintamalla. Oppaamme mukaan seurakuntalaiset ovat "melko liberaaleja, modernia elämää eläviä wieniläisiä, jotka menevät jumalanpalveluksen jälkeen lasilliselle viiniä lähikahviloihin". He kuitenkin arvostavat synagogan konservatiivista perinnettä, rabbia ja hallintoa. Se takaa heidän mukaansa perinteen jatkuvuuden ja uskon säilymisen silloinkin, kun yhteiskunta on epävakaassa tilassa. Koeteltua viisautta.

Ortodokseja

Jossain määrin yllätyksenä tuli ortodoksisten seurakuntien moninaisuus. Lähes kymmenen eri ortodoksista traditiota muistuttavat kaupungin sijainnista itäisen, ortodoksisen Euroopan laidalla. Kirkkoherra Nikolai Dura esitteli meille roma-

nialaisen seurakunnan pyhän Andreaan kirkon sisustusta ja avasi seinämaalausten ja ikonostaasin merkitystä. Vieraanvaraisen isäntä esitteli lopuksi ylpeänä seurakunta/kirkkosalin laajennusosia, joissa voimakkaasti kasvava seurakunta voi seurata jumalanpalveluksia ja kokoontua viettämään yhteisöllistä elämää (vaikkapa herkuttelemalla perinteisillä leivoksilla ja viineillä). Poistuessamme romanialaisesta kirkosta oli kirkon ovella jo odottamassa vähäosaisia, joille kirkkoherra ryhtyi tapansa mukaan jakamaan ruoka-avustuksia.

Seuraavaksi ryhmän otti vastaan, huomattavasti vanhemmassa kirkossaan, kreikkalainen metropoliitta Arsenios Kardamakis. Katolistakin teologiaa opiskellut sivistynyt ortodoksikirkon johtaja esitteli näkemyksiään Euroopan ja erityisesti Itävallan tilanteesta. Hänenkin ensisijaisena tavoitteenaan oli luonnollisesti ortodoksisten kristittyjen yhteistyön vahvistaminen ja yhteiskuntarauhan säilyttäminen.

Päivän lopuksi osallistuimme ortodoksisten uskonnonopettajien tilaisuuteen, jossa esiteltiin kehittyvän uskonnonopetuksen tilannetta.

Islam Itävallassa

Itävaltaan on syntynyt merkittävä muslimivähemmistö, erityisesti pääkaupunkiin. He ovat jo selvästi toiseksi suurin ryhmä katolilaisten jälkeen. Wieniläinen islamilainen yhteisö on motivoitunut koulutukseen ja integroitumiseen. Nuorekas uskonnollinen muslimiväestö rakentaa aktiivisesti uskonnonopetusta ja korkeakouluyhteistyötä muiden uskontokuntien kanssa. Heillä on vakaa aikomus pitää radikalisoituminen kurissa avoimen yhteistyön ja kouluttautumisen avulla ja mm. pitämällä kiinni periaatteesta, että rahoitusta Itävallan muslimiyhteisöjen toimintaan ei tule maan rajojen ulkopuolelta, esim. Turkista tai Saudi-Arabiasta.

Musliminuoret, yliopisto-opiskelijat ja uskonnonopettajat esittelivät meille uskonnollisen keskuksensa toimintaa ja yliopiston osastoaan. Saimme tarkkailla islamin- ja katolisen uskonnonopettajan yhteistyötä eri-ikäisten oppilaiden kanssa. Sujuvaa ja asiantuntevaa yhteisopetusta oli ilo seurata.

Katolinen messu

Tutustuimme dominikaanikonventtiin saksalaisen veli Martin Grandingerin ohjauksessa. Hän kertoi mielenkiintoisesti veljeskunnan historiasta ja nykytilasta Itävallassa. Yllätyksenä minulle tuli germaaninen lähes antitomistiseksi luonnehdittava dominikaaniperinne, mistä en ollut lainkaan tietoinen.

Sain osallistua messuun barokkikirkossa muun ryhmän seuratessa tilan ja tilaisuuden arvokasta kauneutta ihastellen; muutama seurueestamme rohkaistui ja uskaltautui kuitenkin selebrantin siunattavaksi.

Uskonnonopetus ja koulutus

Tutustuimme Mater Salvatoris -koulun toimintaan. Itävallassa yksityisillä kouluilla on merkittävä rooli koulutusjärjestelmässä. Katolinen Mater Salvatoris on melko suuri yksityinen yhteiskoulu, jossa toimii myös päiväkoti. Koulu on halukas tarjoamaan Erasmus-harjoittelumahdollisuutta myös Suomesta tuleville opettajille tai opettajaksi opiskeleville! Tapasimme koulun hallintoa ja seurasimme ala- ja yläasteen opetusta. Islamin ja katolisen uskononopettajan uskontojen sisältöjä vertaileva yhteisopetus oli hyvin koordinoitu. Opettajat toimivat asiantuntijoina johdatellen oppilaat huomaamaan mm. uskonnollisten kulttuuriensa yhteneväisyyksiä. Asiantuntijan rooliin eivät missään vaiheessa joutuneet oppilaat, kuten Suomessa valitettavasti joskus käy, kun yksittäinen lapsi laitetaan vastaamaan esimerkiksi katolisen teologian ja kulttuurin puolesta ei-katolisen ryhmän edessä. Näinhän ei toki pitäisi käydä. Yhteisopetuksen määrä uskonnonopetuksesta Itävallassa ei ylitä 20%:a, mikä vastaa myös Suomen Opetushallituksen näkemystä. Valitettavasti kaikki rehtorit Suomessa eivät ole asiaa aivan sisäistäneet, vaan muutamat pyrkivät kääntämään suhteen päälaelleen.

Tutustuimme myös teologiseen tiedekuntaan. Wienissä toimii ns. "Uskontojen talo". Yhteisissä tiloissa toimii katolisen teologian rinnalla ortodoksinen, protestanttinen ja tuoreimpana tulokkaana myös islamilainen osasto. Avoin akateeminen opiskelu- ja tutkimusyhteistyö luo puitteet hedelmälliselle dialogille. Toiminta tukee yhteiskuntarauhaa säilyttäviä rakenteita.

Matkan lopuksi tutustuimme uskonnonopettajien koulutukseen Kirchliche Pädagogische Hochschulessa. Aivan Wienin keskustassa katedraalin vieressä toimiva KREMS on katolinen korkeakoulu, joka kouluttaa mm. uskonnonopettajia. Instituutio on voimakkaassa kasvussa ja ilmeisen vakaa taloudellisestikin. Korkeakoulu etsii yhteistyökumppaneita ja opiskelijoita myös Erasmus-vaihto-ohjelman puitteissa. Itävallassa opiskelemisen ainoa haaste suomalaiselle on se, että englanninkielistä opetusta on hyvin vähän tarjolla; kohtalainen saksan kielen osaaminen on opiskelijalle välttämättömyys.

Jos kiinnostuit opiskelemisesta Wienissä, ota yhteyttä opetuskeskukseen opetus@katolinen.fi.

Wien

Wien on toki muutakin: filharmonikkojen kotikaupunki, Musikverein, oopperaa, Sacher-torttuja, Haydn, Schubert, Mozart ja hänen kugelinsa, kahviloita, mahtavia kirkkoja, taidetta ja kulttuuria laidasta laitaan. Tänne on tultava uudestaan musiikkipyhiinvaellukselle! Niin, ja tietysti wienerschnitzel.

Osmo Vartiainen
Opetusjohtaja

Afrikkalaisten pastoraalityön yksivuotisjuhla

Pyhän Marian kirkossa vietettiin helluntaisunnuntaina 20.5.2018 afrikkalaisten katolilaisten pastoraalityön yksivuotisjuhlaa. Juhla alkoi kiitollisuudentäyteisellä messulla, jonka vietti Helsingin piispa Teemu Sippo SCJ yhdessä afrikkalaisyhteisön kappalaisen, isä Leonard Wobillan, Pyhän Marian seurakunnan kirkkoherran, isä Rafal Czernian SCJ, ja Suomessa Roomasta vierailevan isä Louis Ochan kanssa.

Pyhän Hengen vaikutusta käsitelleessä saarnassaan piispa korosti olevansa hyvin kiitollinen afrikkalaisten katolilaisten aktiivisuudesta ja uskollisuudesta kirkkoa kohtaan ja totesi olevansa hyvillään siitä, että afrikkalaisille on nyt vakiintunut säännöllinen messunviettopaikka Pyhän Marian kirkossa joka sunnuntai klo 12.45.

Messun liturgiaa elävöitti taitava kuoro ja monet muutkin afrikkalaisesta traditiosta kumpuavat tavat. Messun lopussa piispa siunasi afrikkalaisyhteisön keräysvaroilla hankkimat uudet instrumentit. Messun jälkeen juhla jatkui Englantilaisen koulun juhlasalissa, jossa tarjoiltiin herkullisia ruokia ja kuultiin puheita ja lauluja. Koska päivä oli myös piispan syntymäpäivä, onniteltiin piispaa kakkukahvien alkaessa myös Happy birthday to you -laululla, johon kaikki läsnäolijat osallistuivat iloiten.

KATT

Pastoraalityön kotisivut löytyvät osoitteesta http://www.accfinland.com.
Afrikkalaisen yhteisön messu vietetään joka sunnuntai klo 12.45 Pyhän Marian kirkossa osoitteessa Mäntytie 2, Meilahti.

Piispan mietteitä pastoraalitoiminnasta afrikkalaisten parissa

"Helluntaina sain viettää afrikkalaista messua Pyhän Marian kirkossa. Uskon, että tämä tähän mennessä vuoden kestänyt pastoraalitoiminta on jotain hyvin myönteistä hiippakunnassamme. Pastoraatin alkaminen johtui paljolti siitä, että hiippakunta sai kaksi afrikkalaista pappia, joista toinen, isä Leonard Wobilla Shwei, otti tämän tehtävän hoitaakseen. Helluntaista 2017 alkaen on nyt joka sunnuntai vietetty afrikkalaista messua Pyhän Marian kirkossa."

"Mutta miksi messu afrikkalaisille? Kyseessä ei ole kielellinen ryhmä – kuten esim. on vietnamilaisten ja puolalaisten kohdalla – vaan afrikkalainen mentaliteetti. Messuun kokoontuu n. 50 eri kansallisuutta edustavaa afrikkalaista. Heitä yhdistävät laulut ja tapa laulaa, liikehtiminen ja spontaanisuus. Suomalaisena hämmästelen iloa – johon liittyy paljon hartautta – joka kuvastuu messuun osallistuvista. Vaikka kaikissa messuissa esim. Helsingissä on edelleen afrikkalaisia, niin silti kirkko täyttyy yhä uudelleen tässä afrikkalaisessa messussa. Se kerää erityisesti niitä katolisia afrikkalaisia, jotka syystä tai toisesta eivät ole tähän mennessä löytäneet tietään katoliseen kirkkoon Suomessa. Arvioimme heidän lukumääräkseen tuhansia. Paitsi messua afrikkalaisilla on monia tarpeita ja kysyksiä esim. papille. Näin kyseessä on pastoraalinen työ ylipäätään afrikkalaisten parissa. Huomattavaa on kuitenkin se, että he kuuluvat katolisiin seurakuntiin Helsingissä ja muualla ja että he ovat tietoisia siitä."

Piispa Teemu Sippo SCJ

Artikkeleita

Mitä on karmeliitta-spiritualiteetti?

Karmeliittaisä Matthew Blake (Oxford) piti 5.5. Helsingissä kolme puhetta.

I – Karmeliittaspiritualiteetin raamatulliset juuret

Katsaus historiaan ja hengellisyyteen

Ihminen kaipaa spiritualiteettia, kosketusta siihen, mikä on hänen sisimmässään. Spiritualiteetti on kieli, ihmisen sisimmän kieli, jolla pyritään ilmaisemaan sitä, mitä ei voi ilmaista. Henki on tietenkin myös voima ja valo. Hengellinen elämä tarkoittaa elämää, joka kumpuaa syvältä sisimmästä ja joka tuottaa ihmisiä, jotka ovat täynnä elämää.

Karmeliittaspiritualiteetti on oma kieli, perinne, tapa nähdä asioita. Se merkitsee hengellistä kotia, johon kokee kuuluvansa. Kukaan ei voi päättää kuuluvansa karmeliittaspiritualiteetin piiriin, vaan kysymys on siitä, että havaitaan sen olevan paikka, jossa kokee tulevansa ymmärretyksi. Kenestäkään ei voi tulla karmeliitta. Pitää syntyä karmeliitaksi. Löytää Jumala sisimmästään, matkata hänen luokseen, olla häneen yhteydessä.

Karmeliittaperinne syntyi Pyhällä maalla. Kun Karmel-vuorella ratkaistiin, mikä on oikea tapa rukoilla, profeetta Elian tapa osoittautui voitokkaaksi. Elia on rukouksen profeetta, hän antoi todistuksen Jumalan läsnäolosta (1. Kun.) Ensimmäiset karmeliitat 1200-luvulla omaksuivat Karmel-vuorella perinteen, jonka juuret ovat kaukana muinaisuudessa.

Profeetta Eliaa voidaan pitää karmeliittasääntökunnan perustajana siinä mielessä, että hänen elämänsä ja opetuksensa ilmaisevat parhaiten, mikä on karmeliitan hengellinen identiteetti. Karmeliittojen ensimmäiset hengelliset esikuvat olivat profeetta Elia ja Neitsyt Maria. Ensimmäiset karmeliitat omistivat kirkkonsa Karmel-vuoren Neitsyt Marialle, koska heidän rukouksensa sai heidät ymmärtämään heidän kuuluvan Marialle.

Karmeliittaperinteen mukaan Maria on suojelija, äiti ja sisar. Sääntökunnan syntyvaiheessa 1200-luvulla elettiin feodaaliaikaa, jolloin kuuluttiin jonkun suojelijan alaisuuteen. Karmeliittasääntökunta kuuluu siten kokonaan Neitsyt Marialle. Jeesus sikisi Mariassa. Sana tulee lihaksi myös jokaisessa karmeliitassa. Marian elämä on rukoukseen ja kontemplaatioon omistetun elämän esikuva. Säännössä säädetään, että karmeliitan tulee mietiskellä Herran lakia päivin ja öin ja valvoa rukouksessa.

Karmel-vuori on kuva ja profeetta Elia sekä Neitsyt Maria ovat hahmoja, joiden avulla karmeliitat voivat ilmaista rukouksensa, syvimmän kaipauksensa. Apua tarvitaan, sillä kuten Ristin Johannes sanoo: "Kuka näet kykenee kirjoittamaan sen, minkä Henki sallii niiden rakastuneiden sielujen ymmärtää, joissa hän asuu? Ja kuka pystyy sanoin ilmaisemaan sen, minkä hän saa ne kokemaan?" (Hengellisen laulun esipuhe, 1).

II – Pyhä Teresa

Kutsu rukoukseen ja kontemplaatioon

Karmeliittojen tehtävä on rukous: "Meidät, jotka kannamme Karmelin pyhää pukua, on kaikki kutsuttu rukoukseen ja sisäiseen katseluun." (5 M 1, 2)

Rukous oli Teresan elämän keskiössä. Hänestä tuli rukouksen opettaja. Nuorena Teresa tosin koki olevansa kyvytön rukoilemaan, mutta tämä tarkoitti vain sitä, että opetetut menetelmät eivät hänen kohdallaan toimineet. Teresa oppi kokemuksen kautta, etteivät harhailevat ajatukset ole rukouksen esteenä, eikä myöskään hiljaisuuden puute. Hän havaitsi, että sellaiset rukoilijat, joilla ei ollut tilaisuutta rukoilla hiljaisuudessa, saattoivat silti saavuttaa kontemplaation eli sisäisen katselun korkeimman asteen. Hiljaisuuden kaipaaminen ei ole kontemplaation edellytys vaan sen seurausta. On ratkaisevaa, kaipaako ihminen, tarvitseeko ja tunteeko hän vetoa hiljaisuuteen, vaikka se käytännössä olisi mahdotonta.

Rukousta ei voi itse tehdä. Mutta jokainen kykenee siihen: Jumalan armo herättää meidät siihen. Rukous on elämää, sellaista elämää, jota rukouskokemus on valmistanut olemaan avoimena muutokselle. Kysymys ei ole omasta halusta muuttua omin ehdoin, vaan Jumalan ehdoin, hänen läsnäolonsa kautta. Ihmisestä voi tulla se, mikä hänestä on tarkoitus tulla.

Voimme valmistautua kontemplaation lahjaan, mutta se on aina Jumalan antamaa puhdasta lahjaa. Rukouksen kaipaaminen, sen tarve on merkki Jumalan läsnäolosta.

Karmeliitan elämä on rukoukseen perustuva elämä. Rukous on elämäntapa, tapa rakastaa. Jumala asuu meissä ja meidän kauttamme. Rukous on energiaa, liikkeelle paneva voima, tapa rakentaa Jumalan valtakuntaa.

"Sisäinen linna" -teoksessaan Teresa puhuu rukouksen päämäärästä. Rukouksen tarkoitus ei ole sen rukoilijalle itselleen tuottama hyöty, vaan: "Tekoja tahtoo Herra" (5 M 3,11). Rukouksella pyritään saavuttamaan Kristuksen kaltainen elämä eli lähimmäisen palvelemisen täyteys.

III – Pyhä Ristin Johannes

Eheytyminen, kasvu ja muuttuminen

Ristin Johanneksella oli omakohtainen kokemus köyhyydestä, kärsimyksestä ja jopa vankeudesta ja hän tiesi, ettei kukaan jää kärsimään, jos vain voi vapautua. Tekniikat ja menetelmät eivät auta, kun ihmisiltä puuttuu uskallus ja halu muuttua sekä ohjaus ja syvällinen ymmärrys. He kulkevat kehää. Kirjoituksillaan Ristin Johannes pyrki auttamaan ihmisiä eheytymään.

Ristin Johannesta askarrutti kysymys, mitä ihminen on. Hänen kirjoituksistaan kiinnostuneet eivät ole kiinnostuneet rahasta ja asemasta, eiväthän ne edistä ihmisen kasvua ja kypsymistä.

Ristin Johannes tunnetaan varsinkin "pimeä yö" -käsitteestään, jonka avulla hän selittää hengellisen elämän erään lainalaisuuden. Pimeys ei viittaa valon puutteeseen, vaan valon yltäkylläisyyteen. Armo valaisee niin kirkkaasti, ettei sitä pysty näkemään. Usko on pimeää yötä, joka tekee meille mahdolliseksi nähdä Jumalan. Pimeän yön kokemus kertoo siitä, että Jumala johdattaa aina sieluja, hän on aina aktiivinen.

Vain yksi asia voi muuttaa ihmisen elämän: rakkaus. Eivät säännöt, järjestelmät, rakenteet. Jumalan kieli on rakkaus. Ristin Johannes neuvoo sielujen ohjaajia rohkaisemaan ja antamaan vapautta. Eräs toinen pyhä karmeliitta, Marie-Eugène Grialou (1894–1967), totesi ettei ohjaajan tarvitse ymmärtää hengellistä kriisiä, vaan on riittävää todeta, että kriisiä läpikäyvä ihminen on hyvä. Ulkoisia merkkejä ei ole,

►►►

Matteuksen evankeliumin 19. luvun 14. jakeessa Jeesus kutsuu lapset luokseen. Hän opettaa myös, että päästäksemme Jumalan valtakuntaan meidän tulee tulla lasten kaltaisiksi.

"Sallikaa lasten tulla minun luokseni"

Tätä pohtiessamme meidän tulee tarkastella ympärillämme olevia lapsia ja pohtia: Johdatammeko me lapsemme lähelle Jeesusta, joka odottaa voidakseen siunata heitä? Kerrommeko me heille Jeesuksesta, niin että lastenlaulujen, aakkosten ja numeroiden lisäksi lapsemme oppivat tuntemaan myös hänet?

Perheen odottaessa vauvaa valmistautumiseen kuuluu monenlaisia käytännön asioita: vauvan huone, vaatteet ja muut tarvittavat asiat hoidetaan kuntoon, mutta samalla saatamme kokonaan unohtaa kiittää Herraa tästä kauniista siunauksesta, joka on tulossa perheen elämään. Jo aivan alusta saakka on tärkeää, että vanhemmat rukoilevat vauvan puolesta. He voivat laittaa kätensä vauvan päälle ja siunata tätä, ja rukoilla vauvan elämän ja hyvinvoinnin puolesta maailmassa, johon hän pian syntyy.

Ensimmäiset päivät vauvan syntymän jälkeen ovat usein haasteellisia, kun vanhemmat vasta opettelevat itkevän vauvansa tyynnyttelyä. Vanhemmat voivat tällöin laulaa vauvalle laulukirjastamme mariaanisen hymnin tai muun laulun auttaakseen vauvan uneen. Tämän laulun laulaminen jo raskausaikana voisi olla hyvä ajatus, sillä tällöin sävelmä olisi vauvalle jo tuttu. Samalla olisimme esitelleet rakkaan äitimme Marian vauvalle jo hyvin pienenä.

Vauvan kasvaessa alamme opettaa hänelle, kuinka syödä, puhua ja laskea. Aivan samoin meidän tulisi opettaa miten rukoilla. Jo varhain opitut asiat pysyvät mukana lapsen elämässä ja muodostavat sille vahvan perustan. Opettakaamme siksi lapselle, että Jeesus rakastaa häntä, Jeesus on meidän paras ystävämme, Jeesus pitää meistä huolta, jne. Pikkulapsen kasvaessa kouluikään, teinivuosiin ja nuoreen aikuisuuteen hän tietää Jeesuksen olevan läsnä hänen kanssaan ja että hänellä on hyvä ystävä, johon voi aina luottaa. Ilman tätä perustaa lapsi eksyy helposti maailmassa. Paavi Franciscus pohtii: "Lasten kasvattaminen katolisessa uskossa on yhtä yksinkertaista kuin ajan viettäminen heidän kanssaan. Arvot välittyvät myös leikin välityksellä. Lapset ja nuoret ovat kirkkomme tulevaisuus. Siksi on tärkeää, että me annamme heille perustan alusta alkaen, ja heidän kasvaessaan autamme heitä löytämään tapoja vahvistaa uskoaan."

Seurakunnissamme Suomessa yritetään monin tavoin kylvää uskon siemeniä jo varhaislapsuudessa, niin että lapset oppivat tuntemaan Jeesuksen nimen ja monia muita pieniä uskoon liittyviä asioita.

Pyhän Henrikin katedraalissa järjestetään joka kuukauden neljäntenä sunnuntaina ohjelmaa lapsille englanninkielisen messun aikana alkaen kello 9.30. Musiikin lisäksi ohjelmaan kuuluu väritystehtäviä ja muita lähinnä päivän evankeliumiin liittyviä tehtäviä englannin kielellä. Joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 12.30 järjestetään ohjelmaa lapsille suomeksi. Pyhän Marian kirkossa on joka sunnuntai toimintaa lapsille englanniksi afrikkalaisen messun aikana.

"Tavoittakaa heidät jo nuorena" on lause, jonka kuulemme nykymaailman eri aloilla, on kyseessä sitten teknologia, rahoitusala, viihdeteollisuus, jne. Tämä tarkoittaa, että järjestöt tai yritykset etsivät lahjakkaita nuoria saadakseen taitavimmat, sekä näiden tuoman hyödyn, omaan käyttöönsä. Käyttäkäämme samaa tapaa lastemme ja katolisen kirkkomme tulevaisuuden hyväksi. Tavoittakaamme heidät jo nuorina uskon rakentamiseksi.

Femi Joseph

►►►

on vain sisäisiä: usko, toivo ja rakkaus, luottamus Jumalaan, lähimmäisenrakkaus.

Ristin Johannes pyrkii vapauttamaan ihmisen. Vapaa on ihminen, joka on vapaa omista mielihaluistaan, mutta myös toisten mielihaluista (Hengellinen laulu, 28). Hän on vapaa elämään sellaista elämää, johon hänet on tarkoitettu. Johannes kehottaa katsomaan Jeesusta Kristusta: "Jumala on lausunut vain yhden Sanan, Poikansa Jeesuksen Kristuksen, jonka hän puhui ikuisessa hiljaisuudessa."

Elämän tarkoitus on Jumalaan yhtyminen. Kaikkiin muihin päämääriin voi päästä omin voimin, mutta ei tähän. "Hengellinen laulu" -teoksessaan pyhä Ristin Johannes kuvaa rakkauden yhtymystä, jossa inhimillinen rakkaus yhtyy Jumalan rakkauteen. Ihminen jumalallistuu eli tulee täydellisesti Jumalan kuvaksi.

Tie, joka johtaa elämään, on kapea. Se vie ristille, joka on syvin mahdollinen pimeä yö. Siinä toteutuu Jumalan ja ihmisen yhdistyminen. Ristin Johanneksen "Hengellinen tie" -teos ylistää rakkauden yhtymystä.

Täysin vapaa ihminen tekee Jumalan tahdon. Getsemanen puutarha edustaa vapauden korkeinta astetta. Samoin Isä meidän -rukouksen pyyntö: Tapahtukoon sinun tahtosi.

Heidi Tuorila-Kahanpää

Lahja kirkolle

– 50 vuotta Neokatekumenaalisen tien alkamisesta Roomassa

On kulunut 50 vuotta Neokatekumenaalisen tien alkamisesta Roomassa. Tuon juhlan johdosta vietettiin paavi Franciscuksen johdolla tapaaminen 5. toukokuuta Roomassa, Tor Vergatan yliopiston lähellä. Läsnä oli noin 150000 Neokatekumenaalisen tien osallistujaa yli 130 maasta. Myös Suomesta lähdimme kiittämään Herraa paavin kanssa "tästä lahjasta kirkolle", kuten paavin sanat kokouksen aikana ilmaisivat. Meitä oli yli 120, ympäri Suomea. Lähdimme perjantaina, ja lauantaina kokouksen jälkeen vietimme kaikki yhdessä kiitosmessun tapaamisesta. Siellä meillä oli ilo nähdä myös isä Marino Trevisini, Henrikin seurakunnan edellinen kirkkoherra.

Kokous oli todella koskettava, ja saimme nähdä paavin kulkevan lähellämme. Paavin sanat muistuttivat, mitä tarkoittaa olla lähetystyössä. Herra lähetti sanoen "menkää", eli kuten paavi muistutti, emme ole koskaan yksin tehtävässämme siellä mihin Herra meidät lähettää. Hän muistutti, että kun lähdemme viemään evankeliumia muille, elämämme ja eleemme puhuvat vahvemmin kuin sanat. Kokouksen aikana, esittelyjen ja evankeliumin lukemisen jälkeen, paavi saarnasi, ja sitten hän lähetti 30 missiota *ad gentes* ympäri maailmaa. Lähetettyjen joukossa oli myös Mikkelissä asuva isä Francisco Garcia, joka sai paavilta siunauksen ja onnistui vaihtamaan pari sanaa hänen kanssaan. Mikkelissä työskentelee isä Franciscon kanssa neljä perhettä.

Kiittäkäämme Pyhää Henkeä kaikista näistä lahjoista, jotka ovat syntyneet kirkossamme!

isä Marco Pasinato

På svenska

Reformationen i Finland – Katolicismens upplösning och landets kulturella isolation från Europa

Reformationen och därpå följande våldsamma upplösning av de katolska religiösa traditionerna och tron var en traumatisk händelse i medeltidens Finland.

De troende revs bort från den trygga moderkyrkan in i en osäker och konfliktfylld tid av interna slitningar och religiös värdetomhet. De gamla kyrkorna lämnades tomma, deras fönster slogs sönder och de användes för andra ändamål än till att tjäna Gud.

Det finländska prästerskapet förskingrades och ersattes av svenska lutherska tjänstemanspräster vilka inte kunde landets språk eller kände till dess traditioner. En stor andlig tomhet och tröstlöshet rådde i landet. Reformationen var sannerligen ingen religiös höjdpunkt för Finland, snarare tvärtom.

Den kulturella gemenskapen och samhörigheten med det övriga Europa försvagades och gradvis upplöstes. Man såg alltmer inåt, nya kulturella strömningar, idéer, trender och impulser blev okända för Finland som i sin tur ledde till betydande kulturell fattigdom och senare till förvrängd nationalism.

I sitt verk ”Reformationens genomförande i Finland” behandlar Schalin (1947) uttryckligen Finlands reformationsepok som omfattar slutet av 1570-talet till 1600-tales början. Den 5 mars 1577 gavs Viborgs biskop Ericus Hercepaeus i uppdrag att övervaka att den nya lutherska liturgin genomfördes i Finland och att man skulle införa påtryckningar på prästerskapet i detta hänseende. Makt och maktmetoder blev reformations förändringsinstrument.

Ett betydande problemområde var transsubstansionsläran d.v.s. förvandlingen av bröd och vin till Kristi kött och blod. Frågan var så betydande att man t.o.m. ansåg att själva liturgin vara en bisak, en ram för firandet. Det finländska prästerskapet motsatte sig den nya läran kraftigt åren 1579 och 1582. De som inte följde den nya läran avsattes. I Kimito utnämndes 29 juni 1587 kungens hovpredikant till kyrkoherde. Kyrkoherdarna i bl.a. Ingo, Karis, Kyrkslätt, Esbo, Pojo och Sjundeå hotades av indragning av löneförmåner om de inte införde den ”nya tron”. Däremot i Viborg och Tenala införde den lokala kyrkoherden ivrigt den ”nya tron”. Han belönades senare genom att utnämnas till kyrkoherde i Åbo. Å andra sidan motsatte sig många präster på Åland och Österbotten den ”nya tron” och fick följaktligen sina löneförmåner indragna.

Slutsatsen var att ”prästerna måste vid tjänsteutnämningar förplikta sig att följa Ordination och Liturgin”. Även borgerskapet måste i lojalitetsförsäkran till kungen 19 april 1582 godkänna den ”nya liturgin”. Däremot var man mindre intresserad av

allmogen eller den övriga arbetande befolkningen.

Jesuiternas verksamhet i Finland försvårades. Den sista katolska nunnan i Nådendals kloster avled 1591. Katolska präster kunde inte verka i landet efter 1596.

Kung Johan III (1537–1592) kunde tänka sig att man återvände eller sammangick med den katolska kyrkan om man fick ”rätten” att hålla mässa på landets modersmål svenska och finska. Kungen förhandlade med Rom om sammanslagning och t.o.m. om att ”bringa liturgin i den konstantinopolitanska patriarkens händer”.

Förhandlingarna med Rom ledde inte till avtal. Språkfrågan var för radikal för Vatikanen på den tiden. Detta är synd, för då kunde Sverige-Finland förblivit katolskt och en del av den europeiska kulturella gemenskapen. Här missade vi katoliker en stor möjlighet. Reformationen och införandet av den lutherska läran genomfördes nu mera målmedvetet och med kraft.

Nya stränga hot om förlust av lön för prästerskapet infördes. Liturgin blev allt med råddig. Somliga präster följde den gamla katolska traditionen medan andra ”hittade på” helt egna texter och traditioner för mässfirandet. Firande blev också mera oregelbundet likaså hur prästerna skulle klä sig för mässan. Ännu år 1583 firades mässan på latin.

Intressant är att fransiskanprästen Laurentius Norvegus år 1576 kom från Norge till Stockholm för att bilda ett kollegium för franciskanklostret på Riddarholmen med målsättning att undervisa prästkandidater och studerande. Han hade även tillstånd att predika i klosterkyrkan. Den var på den tiden samlingsplats för Finska församlingen i Stockholm. På detta sätt kom de finskspråkiga att bli ett centrum för utövandet av den katolska tron i Sverige.

Under kung Johan III användes gregoriansk sång under mässor och andra officier. Då kungen avled 17 november 1592 inleddes ett nytt skede i införandet av reformationen i Finland. Hertig Karl, senare kung Karl IX (1550 – 1611), motarbetade aktivt den åter ”uppflammade katolska troselden”. Man upplevde en ”verklig katolsk fara som levat kvävd och pyrande i vissa kretsar i riket”. Denna fara omfattade unga adliga katoliker som uppfostrats i prästseminarier upprätthållna av jesuitorden (bl.a. finländaren och martyren Johannes Jussoila). Finland hade här en viss självständighet i förhållande till det övriga riket.

Uppsalamötet 1593 var följande fas i ett aktivt införande av lutherdomen i riket. Finland representerades vid mötet av bl.a. kyrkoherdarna från Åbo, Masku och Kalajoki. Ett betydande antal nya beslut fattades. ”Festa superstitiosa” avskaffades såsom ljus vid läsning av evangeliet, förböner för de döda, ringning vid sakramentets upphöjande, ministranterna fick inte verka på altaret, ett stort antal klockringningar och användning av rökelse förbjöds. Alla involverade måste godkänna och skriva under besluten. Totalt skrev 1934 under, varav 257 från Finland. Ett skilt möte ordnades därpå i Åbo 1593 då 160 präster från Åbo och 26 från Viborg skrev under. Resultatet var att den latinska liturgin avskaffades, helgonbilder sattes undan, katoliker flydde till Europa från Sverige och Finland.

Alla dessa förändringar ledde till oro och opposition bland församlingsmedlemmarna. Resultatet av förändringarna var väntade:

> ”Kyrkornas fönster är sönder, det flyger korpar, skator och andra fåglar in såväl råttor och kattor alla fara illa med altaret. … Folket hade nämligen med en alldeles häpnadsväckande envishet fasthållit vid ceremonierna.”

I vissa fall hade de nya prästerna kastats av församlingen ”över kyrkomuren”. De nya prästerna måste nämligen upplysa folket om de gamla ceremoniernas värdelöshet. I Finland talade man allmänt om den ”katolska faran som ett hotande spöke”. Man måste agera hårt i Finland mot katolicismens sista ”trosflammor”. Man ersatte de ”okunniga, tröga och finska prästerna” med 50 – 60 nya präster från Sverige. Å andra sidan finns det inga indikationer av den katolska motreformationen i Finland. Motståndet var sålunda ett helt inhemskt påhitt, inte internationellt initierat. Det finska prästerskapet kallades igen till Sverige för rättvisning – 78 kom.

De gamla kyrkliga pergamentböckerna indrogs eller förstördes. En del användes för bindandet av andra böcker. Detta är kulturhistoriskt en stor katastrof, konstaterar De Hamel (2016). Förstörelsen av handskrivna religiösa manuskript innebär att vi förlorat en betydande del av vårt medeltida kulturarv. Manuskriptens religiösa värde påvisades av hur stora de var. Man kan anta att i varje av de närmare 100 finska kyrkorna fanns manuskript, åtminstone Bibeln, mässboken och andra religiösa verk. I början av 1600-talet ägde endast ett fåtal församlingar pergamentfoliater. Idag finns bara fragment kvar. Helgonbilderna, altarskåpen och väggmålningarna förstördes först på 1700-1800-talen.

Kända bevarade pergament är bl.a. sångboken St Mårtens, Liber Ecclesiae Tammelensis och Sigfredshsons graduale. I samband med boktryckerikonsten slutade produktionen av handskrivna pergamentsböcker.

Element av katolska traditioner fanns kvar ännu in på 1700-talets Finland, i synnerhet i Österbotten. Reformationen genomdrevs av statsmakten med råa maktmedel och våldsam kraft. Den var i stort sett genomförd i Finland 1625. Det tog närmare 300 år innan den katolska tron återetablerats i ett självständigt Finland.

År 1995 blev Finland medlem av den Europeiska unionen. Nu var tiden inne att återuppbygga de kulturella och andra kontakter med det övriga Europa. Vi är igen till en del av den europeiska kultur- och värdegemenskapen.

Jan-Peter Paul

Källor

De Hamel C (2016) *Meetings with Remarkable Manuscripts*, Penguin Books (632 s.)

Schalin O.D. (1947) *Kulturhistoriska studier till belysande av Reformationens genomförande i Finland*, Mercators Tryckeri, Helsingfors (167 s. och personregister)

Artikkeleita

VAPUNPÄIVÄN PYHIINVAELLUS

Tammikuun lopulla avasin sähköpostini ja näin vieraan saksalaisen nimen. Olin jo poistamaisillani roskapostiksi epäilemäni viestin, kun katseeni osui nimen perässä olleeseen merkintään OCist, ja onneksi yhdistin sen katoliseen sääntökuntaan. Isä Bruno Birnausta lähestyi katolista kirkkoa Suomessa ja oli lähettänyt useita kyselyitä eri henkilöille. Laskin, että olin hänen lähettämässään viestiketjussa viides. Hänen kysymyksensä koski mahdollisuutta tehdä pyhiinvaellus Köyliön Kirkkokarille, pyhän Henrikin kuolinpaikalle, huhti-toukokuun vaihteessa. Hän kertoi, että heidän priorinsa, isä Johannes, vietti huhtikuun lopussa sekä 50-vuotispäiviään että pappeutensa 20-vuotispäivää, ja priorin ystävät ja sukulaiset halusivat yllättää hänet pyhiinvaelluksella paikkaan, jossa hän ei ollut koskaan käynyt. He halusivat löytää mahdollisimman tuntemattoman paikan, ja tunsivat selkeästi että pyhä Henrik itse kutsui heitä. Ja matkan päämäärä säilyi todella yllätyksenä priori Johannekselle!

Ensimmäinen reaktioni oli purskahtaa nauruun. Vappuna - Köyliöön - miten ihmeessä? Vaan mikäpä siinä auttoi, otin yhteyttä Ristolan kyläyhteisön sihteeriin ja kysyin, onko tällainen vaellus ylipäätään mahdollinen järjestää. Saatuani myöntävän vastauksen otin yhteyttä isä Brunoon, ja välillämme kehittyikin varsin vilkas kirjeenvaihto, kun aikatauluja ja toivomuksia yritettiin sovittaa yhteen. Suurimmaksi huoleksi osoittautui Köyliönjärvi, joka oli lähes metrisessä jäässä vielä pari viikkoa ennen aiottua Kirkkokarin messua. Kun sitten saatoin pari päivää ennen heidän tuloaan ilmoittaa, että ihme on tapahtunut ja he pääsevät saarelle eikä tarvitse viettää messua rannalla katsoen pikku saarta kuin luvattua maata, tuli isä Brunolta riemastunut vastaus "kiitos Jumalalle ja pyhälle Henrikille, halleluja"!

Olin suositellut heille oppaaksi saksankielentaitoista Marko Pitkäniemeä, joka kysyttäessä oli hyvin halukas lähtemään. Tulijat Saksasta, Itävallasta ja Sveitsistä puhuivat kaikki saksaa ja vain muutamat englantia, ja Marko jo siitäkin syystä osoittautui erittäin hyödylliseksi seuralaiseksi niiden kahden päivän aikana, jonka matkalaiset Suomessa olivat.

Vappuaattona he saapuivat viettämään aamumessua pieneen mutta kauniiseen katedraaliimme, jonka alttarissa olevan pyhän Henrikin reliikin edessä he kauniin messun lopuksi lauloivat Pyhän Henrikin litanian, jonka Markku Koponen pyynnöstäni oli kääntänyt latinaksi. Oli ilo tavata henkilökohtaisesti isä Bruno, jonka kanssa olin vaihtanut kymmeniä sähköposteja, ja toivottaa tervetulleeksi päivän sankari, isä priori Johannes, sekä heidän seuralaisensa.

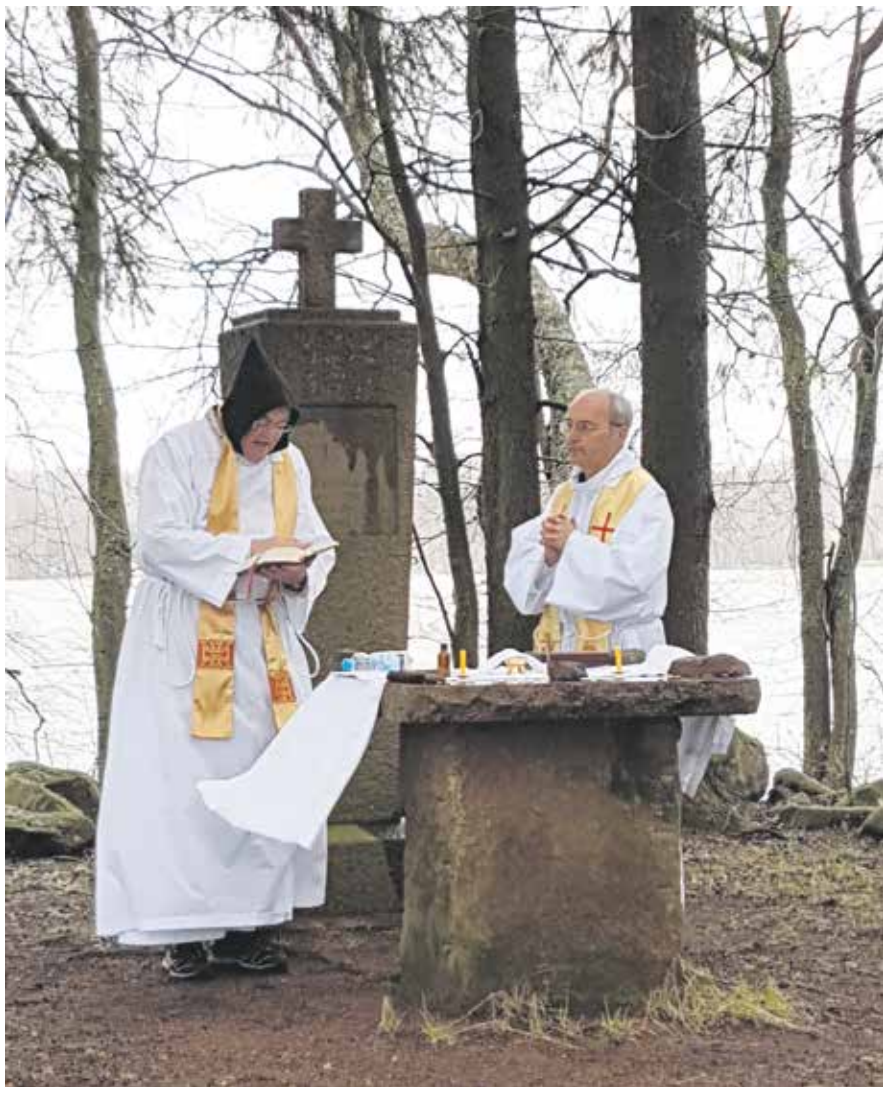

Messun jälkeen he Markon opastuksella lähtivät tutustumaan vappua viettävään Helsinkiin, jossa sattui olemaan kaunis ja aurinkoinen päivä. Ursulassa nautitun kahvin jälkeen matka jatkui Suomenlinnaan, jossa oli myös joukottain fuksiaisiaan viettäviä ensimmäisen vuoden opiskelijoita ja meno sen mukaan varsin railakasta. Onneksi vierailijoilla oli omasta maastaan hiukan tuntumaa nuorten kevätriehasta! Päivään mahtui myös käynti Kauppatorilla ja Kauppahallissa, hiukan ajelua raitiovaunulla ja illallinen ravintola Zetorissa - joka on todella kansanomaisuudestaan tunnettu ja vappuna eritoten varsin vaikuttava paikka!

Kaikkein tärkein päivä oli pyhiinvaeltajille kuitenkin tiistai, vapunpäivä, jolloin ilma oli muuttunut sateiseksi ja kylmäksi. Kaatosateessa he ajoivat Köyliöön, toki pysähtyen Humppilassa kuten asiaan kuuluu. Onneksi olin varoittanut heitä Lallin kiusanteosta ja kehottanut varustautumaan sateenvarjoilla ja kunnon kengillä, sillä tie peltojen poikki rantaan oli savinen ja märkää kuravelliä, vain aivan reunalla oli hiukan kuivempaa. Lisäksi tuuli ja satoi koko ajan. Rannalla odottivat venemiehet ja kahvinkeittäjät, isä Brunon sanojen mukaan heidät vietiin villin romanttisella ponttoonilautalla saarelle, jossa he viettivät messun, joka oli Marko Pitkäniemen mukaan "nopea, harras ja kaunis". Messun ajaksi sade lakkasi mutta alkoi jälleen uudestaan kun pyhiinvaeltajat palasivat rantaan, nauttien kiitollisina kuumaa kahvia ja voileipiä sekä vapun ja vieraiden kunniaksi pikku munkkeja. Tämä yllättävä vappuinen vierailu Kirkkokarille oli herättänyt kiinnostusta, mutta myös hilpeyttä, kertoi Merja Tammi, jonka kanssa olin postitellut tapahtuman järjestelyistä. On heillä todella ohjelma laidasta laitaan, kun sattuvat juuri vappuna tulemaan, hän nauroi. Mutta erittäin innostuneina ja kiinnostuneina he ottivat vieraat vastaan.

Paluumatka tapahtui jälleen kaatosateessa, ja keskiviikkona he lähtivät junalla kohti Pietaria, missä viipyvät pari päivää. Isä Brunolta tuli myöhemmin viesti, että he edelleen muistavat Suomen pientä katolista hiippakuntaa, käyvät läpi pyhiinvaelluksen henkistä antia, joka vielä nyt jälkeenpäin avaa yhä uusia näköaloja. Oli ollut todella suurta päästä niin lähelle alkuaikojen lähetyssaarnaajia, ensimmäisten marttyyrien jäljille. Saada rukoilla ja viettää messua tällä pienellä, nöyrällä ja vaatimattomalla paikalla oli suuri lahja, sanoi isä Bruno.

Tuula Luoma OP

Kuvat: Johanna Alho, Ristolan kyläyhdistyksen rahastonhoitaja

Uskonoppi

Joidenkin epäilysten johdosta:

”Ordinatio sacerdotalis” -asiakirjan opetus on lopullinen

”Pysykää minussa, niin minä pysyn teissä. Eihän oksa pysty tuottamaan hedelmää, ellei se pysy puussa, ja samoin ette pysty tekään, ellette pysy minussa” (Joh. 15:4). Kirkko voi tarjota elämän ja pelastuksen koko maailmalle, koska on juurtunut Jeesukseen Kristukseen, perustajaansa. Tämä juurtuminen tapahtuu ensi sijassa sakramenttien kautta, keskipisteenä eukaristia. Kristuksen asettamina ne ovat kirkon peruspilareita, jotka jatkuvasti synnyttävät kirkon Kristuksen ruumiina ja morsiamena. Läheisesti eukaristiaan liittyy vihkimyksen sakramentti, jossa Kristus tekee itsensä läsnäolevaksi kirkossa sen elämän ja toiminnan lähteenä. Papit tulevat ”Kristuksen, Papin, kaltaisiksi, niin että he voivat toimia Kristuksen, Pään, persoonassa” (*Presbyterorum ordinis* 2).

Kristus halusi antaa tämän sakramentin kahdelletoista apostolille, kaikki miehiä, jotka puolestaan antoivat sen toisille miehille. Kirkko on aina tuntenut, että sitä sitoo tämä Herran päätös, joka sulkee pois sen, että vihkimyksen palveluviran pappeuteen voisi pätevästi antaa naisille. Johannes Paavali II opetti apostolisessa kirjeessä *Ordinatio sacerdotalis* (22. toukokuuta 1994): ”Jotta kaikki epäilys saadaan poistetuksi tässä tärkeässä kysymyksessä, joka koskee itseään kirkon jumalallista perustusta, minä julistan veljien vahvistamisen virkani nojalla (vrt. Luuk. 22:32), ettei kirkolla ole minkäänlaista valtaa antaa naisille pappisvihkimystä ja että kaikkien kirkon uskovien on lopullisesti pidettävä kiinni tästä ratkaisusta” (4). Uskonopin kongregaatio, vastauksena kysymykseen *Ordinatio sacerdotaliksen* opetuksesta, korosti, että kyse on uskon talletukseen kuuluvasta totuudesta.

Tässä valossa aiheuttaa vakavaa huolta nähdä, että yhä joissakin maissa nousee esiin ääniä, jotka kyseenalaistavat tämän opin lopullisuuden. Väitettäessä, että se ei olisi lopullinen, argumentoidaan, että sitä ei ole määritelty *ex cathedra* ja että siten jonkun tulevan paavin tai kirkolliskokouksen myöhempi päätös voisi kumota sen. Näiden epäilysten kylväminen luo vakavaa hämmennystä uskovien keskuudessa, ei vain vihkimyksen sakramentista osana kirkon jumalallista perustusta, vaan myös tavallisesta opetusvirasta, joka voi opettaa erehtymättömästi katolista oppia.

Ensi sijassa, koskien palveluviran pappeutta, kirkko tunnistaa, että naisten papiksivihkimisen mahdottomuus kuuluu vihkimyksen sakramentin olemukseen (substanssiin) (vrt. Denzinger-Hünermann, 1728). Kirkko ei voi muuttaa tuota olemusta, koska juuri sakramenteista käsin, jotka ovat Kristuksen asettamia, kirkko on syntynyt kirkkona. Ei ole kyse vain järjestykseen kuuluvasta vaan opillisesta elementistä, koska se koskee sakramenttien rakennetta – sakramenttien, jotka ovat Kristuksen kohtaamisen ja uskon välittämisen alkuperäinen paikka. Siksi edessämme ei ole rajoite, joka estäisi kirkkoa toimimasta tehokkaammin maailmassa. Se, että kirkko ei voi puuttua asiaan, johtuu siitä, että tässä kohdassa asiaan puuttuu Jumalan alkuperäinen rakkaus. Hän toimii pappisvihkimyksessä, jotta kirkko säilyttäisi aina, kaikissa historiansa tilanteissa, Jeesuksen Kristuksen näkyvän ja vaikuttavan läsnäolon “armon päälähteenä” (Franciscus, *Evangelii gaudium* 104).

Tietoisena siitä, että kuuliaisuudesta Herralle kirkko ei voi muuttaa tätä traditiota, kirkko pyrkii myös syvemmin ymmärtämään sen merkitystä, koska Jeesuksen Kristuksen, Logoksen, tahto ei ole koskaan vailla merkitystä. Pappi toimii Kristuksen, kirkon sulhasen, persoonassa, ja se, että hän on mies, on välttämätön elementti tässä tehtävässä edustaa sakramentaalisesti Kristusta (vrt. Uskonopin kongregaatio, *Inter insigniores* 5). Ero miesten ja naisten tehtävissä ei tuo mukanaan alistussuhdetta, vaan vastavuoroista rikastuttamista. Muistakaamme, että kirkon täydellinen kuva on Maria, Herran äiti, joka ei saanut apostolista palveluvirkaa. Siten nähdään, että miehinen ja naisellinen, alkuperäinen kieli, jonka Luoja kirjoitti ihmisruumiiseen, on omaksuttu lunastuksemme työhön. Juuri uskollisuus Kristuksen suunnitelmalle koskien palveluviran pappeutta tekee mahdolliseksi syventää ja edistää yhä enemmän naisten erityistä roolia kirkossa, koska ”Herran edessä ei ole naista ilman miestä eikä miestä ilman naista” (1. Kor. 11:11). Lisäksi tämä voi valaista kulttuuriamme, jonka on vaikea käsittää miehen ja naisen välisen eron merkitystä ja hyvyyttä, eron, joka koskettaa myös heidän toisiaan täydentävää tehtäväänsä yhteiskunnassa.

Toiseksi *Ordinatio sacerdotaliksen* lopullisuutta kohtaan herätetyillä epäilyksillä on vakavia seurauksia myös tavalle ymmärtää kirkon opetusvirka. On tärkeää korostaa, että erehtymättömyys ei koske vain kirkolliskokouksen tai paavin (kun hän puhuu *ex cathedra*) juhlallisia julistuksia, vaan myös hajallaan kautta maailman elävien piispojen tavallista ja yleismaailmallista opetusta, kun he, säilyttäen yhteyden siteen keskenään ja paavin kanssa, opettavat katolista oppia, josta on lopullisesti pidettävä kiinni. Tähän erehtymättömyyteen viittasi Johannes Paavali II *Ordinatio sacerdotaliksessa.* Niin hän ei julistanut uutta dogmia, vaan sillä auktoriteetilla, joka hänelle Pietarin seuraajana oli annettu, hän vahvisti muodollisesti ja teki selväksi, poistaakseen kaikki epäilykset, sen, minkä tavallinen ja yleismaailmallinen opetusvirka on kautta koko kirkon historian katsonut kuuluvan uskon talletukseen. Juuri tämä asian julistamisen tapa heijastaa kirkollista yhteyttä, koska paavi ei halunnut toimia yksin, vaan todistajana kuunnellen katkeamatonta ja elettyä traditiota. Toisaalta kukaan ei kiellä, että opetusvirka voi erehtymättömästi opettaa totuuksia, jotka välttämättä liittyvät muodollisesti ilmoitettuun totuuteen, koska vain tällä tavalla se voi harjoittaa tehtäväänsä vaalia pyhästi ja julistaa uskollisesti uskon talletusta.

Lisätodistus Johannes Paavali II:n perusteellisesta paneutumisesta kysymyksen tutkimiseen oli edeltänyt konsultaatio Roomassa piispainkokousten puheenjohtajien kanssa, jotka olivat vakavasti kiinnostuneita tästä problematiikasta. Kaikki poikkeuksetta julistivat täydellä vakaumuksella, että johtuen kirkon uskollisuudesta Herralle sillä ei ole valtuutusta antaa pappisvihkimystä naisille.

Tätä opetusta korosti myös Benedictus XVI, muistuttaen krismamessussa 5. huhtikuuta 2012, että Johannes Paavali II “julisti peruuttamattomasti”, että naisten papiksivihkimiseen kirkko “ei ole saanut Herralta mitään valtaa”. Benedictus XVI kysyi, koskien joitakin, jotka eivät ole hyväksyneet tätä oppia: “Mutta onko tottelemattomuus todella tie? Voiko siinä havaita jotakin tulemisesta Kristuksen kaltaiseksi, joka on kaiken todellisen uudistumisen edellytys, vai pikemminkin vain epätoivoista intoa tehdä jotakin, muuttaa kirkkoa toiveidemme ja ideoidemme mukaan?”

Kysymykseen palasi myös paavi Franciscus. Apostolisessa kehotuskirjeessä *Evangelii gaudium* hän vahvisti: “Pappeuden varaaminen vain miehille merkkinä Kristuksesta, Sulhasesta, joka antaa itsensä eukaristiassa, on kysymys, joka ei ole keskustelulle avoin.” Hän kehotti, että tätä oppia ei pidä tulkita ilmauksena vallasta, vaan palvelemisesta, niin että havaitaan paremmin miesten ja naisten yhtäläinen arvokkuus yhdessä Kristuksen ruumiissa (104). Lehdistötilaisuudessa paluulennolla apostoliselta vierailultaan Ruotsissa (1. marraskuuta 2016) paavi Franciscus korosti: “Naisten pappisvihkimyksestä katolisessa kirkossa lopullisen selvän sanan antoi pyhä Johannes Paavali II, ja se pysyy.”

Tänä aikana, kun kirkko on kutsuttu vastaamaan moniin kulttuurimme haasteisiin, on olennaisen tärkeää, että kirkko pysyy Jeesuksessa kuten oksat viinipuussa. Siksi Opettaja kutsuu meitä toimimaan niin, että hänen sanansa pysyvät meissä: ”Jos noudatatte käskyjäni, te pysytte minun rakkaudessani” (Joh. 15:10). Vain uskollisuus hänen sanoilleen, jotka eivät katoa, takaa juurtumisemme Kristukseen ja hänen rakkauteensa. Vain ottamalla vastaan hänen viisaan suunnitelmansa, joka ruumiillistuu sakramenteissa, voimistamme kirkon juuria, jotta se voisi kantaa ikuisen elämän hedelmää.

Luis Ladaria
Uskonopin kongregaation prefekti

L'Osservatore Romanossa julkaistiin 29.5. 2018 oheinen Uskonopin kongregaation prefektin Luis Ladarian kirje, jossa jälleen kerran todetaan, että katolisen kirkon kanta naispappeuteen ei muutu.

Keskeiset naispappeuskysymystä käsitelleet katolisen kirkon asiakirjat ovat Uskonopin kongregaation julistus Inter insigniores (1976) ja Johannes Paavali II:n apostolinen kirje Ordinatio sacerdotalis (1994). Ordinatio sacerdotalis sekä siihen liittyvä uskonopin kongregaation vastaus ovat luettavissa sivulla https://katolinen.fi/ordinatio-sacerdotalis.

Kysymykseen viittaavat myös Johannes Paavali II:n apostolinen kirje Mulieris dignitatem naisten arvokkuudesta ja kutsumuksesta (1988), maallikkojen kutsumusta kirkossa käsittelevä apostolinen kehotuskirje Christifideles laici (1988), "Kirje naisille" (1995), Katolisen kirkon katekismus (1577) sekä Uskonopin kongregaation "Kirje katolisen kirkon piispoille miesten ja naisten yhteistyöstä kirkossa ja maailmassa" (2004).

Valmisteilla on Katri Tenhusen kirja kirkon naisia koskevasta opetuksesta; sen yhteydessä julkaistaan myös edellä mainitut ennen suomentamattomat tekstit.

Ilmoitukset

4-DAY SUMMER COURSE :

Beginner's Hebrew - a refresher course & The Creation of the Jewish Religion: Sources, Tradition, Innovation

June 14th-17th, 2018 at the Studium Catholicum
The fee is 40 euros. The course will be in the evening on weekdays and from morning to afternoon on the weekend. Information : lucia.indren@studium.fi

With Rabbi James Baaden
(Sha'arei Tsedek, North London Reform Synagogue,UK)

Studium Catholicumin kirjasto
on suljettu kesällä 23.6.–27.8.2018. Palaamme kesälaitumilta tiistaina 28. elokuuta.

Studium Catholicums bibliotek
håller sommarstängt 23.6–27.8.2018. Vi är på plats igen efter sommarpausen tisdagen den 28 augusti.

The Studium Catholicum Library
is closed for the summer from June 23 through August 27, 2018. We'll be back from our summer break on Tuesday, August 28.

Studium Catholicum

RETRETTI
BIRGITTALAISLUOSTARISSA SYYSKUUSSA

Ursininkatu 15 A, Turku
Birgittalaissisaret järjestävät kaikille avoimen retretin perjantaina 28.9. kello 18 – sunnuntaina 30.9.2018 kello 13

Retretin johtaa piispa Teemu Sippo

Aihe: luvun seitsemän symboliikka ja merkitys Raamatussa

Ilmoittautumiset birgittalaissisarille
puhelin: 02-2501 910
tai e-mail birgitta.turku@kolumbus.fi
Retrettimaksu 90 euroa, sisältää majoituksen ja ateriat

ORDO SANCTISSIMI SALVATORIS
Birgittalaissisaret
Pyhimmän Vapahtajan sääntökunta

Kesälukemista

Raimo Goyarrola *UUSI*
Kirjeitä taivaasta II
Ruusukon valoisat salaisuudet enkeleiden kertomana
Nid. 142 s. KATT 2018
Hinta 15,–

Paavi Franciscus *UUSI*
Gaudete et exsultate
Apostolinen kehotuskirje – Kutsusta pyhyyteen nykymaailmassa
Nid. 90 s. KATT 2018
Hinta 12,–

YOUCAT
Katekismus nuorille
Sid. 300 s. KATT 2017
Hinta 20,–

Benedictus XVI
Viimeisiä keskusteluja
Peter Seewaldin kanssa
Sid. 255 s. KATT 2017
Hinta 25,–

Tilaa kesälukemiset 17.6. mennessä!

katolinenkirjakauppa.net

Uutuudet ja klassikot – kauppasi netistä
katolinenkirjakauppa.net

Verbi Dei sono
Schola cantorum

Gregoriaanista laulua häihin, hautajaisiin ja muihin tilaisuuksiin. *Gregorian chant for weddings, funerals and other occasions.*
Yhteys, *Contact*: Markus Mäkelä 044-5021206.

TÖÖLÖN HAUTAUSTOIMISTO
Caritas Seurakuntapalvelu - Helsinki
09 628 398
Mechelininkatu 32, Taivallahden kasarmirakennus
www.toolonhautaustoimisto.fi

Huom! Kaikkia ilmoittajia ja kirjoittajia pyydetään painokkaasti pitämään kiinni sivun 2 alalaidassa annetuista aineiston viimeisistä jättöpäivistä (deadline).
Toimitus ei voi taata, että viimeisen jättöpäivän jälkeen toimitettuja muutoksia ehdittäisiin huomioida. Deadline on aina 10 päivää ennen lehden julkaisupäivää, joka on kuukauden toinen perjantai.

Seurakunnat ja ohjelmat • Parishes and programs • 9.6.–12.8.

HELSINKI

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puh. 09-637853, fax 09-6224618. Sähköposti henrik@katolinen.fi. Kotisivu henrik.katolinen.fi.

• La 17.40 vesper, 18.00 aattomessu. Su 9.30 messu englanniksi, 11.00 päämessu, 12.30 erikielisiä messuja, perhemessu tai 13.00 gregoriaaninen messu, 18.00 iltamessu. Ma, ke, pe 18.00 messu, ti ja to 7.30 messu. Ke 17.30 ruusukkorukous, pe 17.30 adoraatio. Ke, la 19.30 Neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippiaika la 17.00-17.45 ja ma, ke, pe 17.30 sekä ennen sunnuntain messuja ja sopimuksen mukaan.
• *Sat. 17.40 Vespers, 18.00 Mass in Finnish. Sun. 9.30 Mass in English, 11.00 High Mass in Finnish, 12.30 Mass in other languages, Family Mass or 13.00 Gregorian Mass, 18.00 Mass in Finnish. Mon., Wed., Fri. 18.00 Mass in Finnish, Tues. and Thurs. 7.30 Mass in Finnish. Wed. 17.30 Rosary, Fri. 17.30 Adoration. Wed., Sat. 19.30 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Sat. 17.00-17.45, Mon., Wed., Fri. 17.30, as well as before Masses on Sunday and by appointment.*

9.6. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
10.6. su kirkkovuoden 10. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 18.00 iltamessu
16.6. la 18.00 aattomessu
17.6. su kirkkovuoden 11. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 18.00 iltamessu
23.6. la 18.00 aattomessu
24.6. su pyhän Johannes Kastajan syntymä: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 18.00 iltamessu
30.6. la 18.00 aattomessu
1.7. su kirkkovuoden 13. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 18.00 aattomessu
5.7. to 18.00 urkukonsertti kirkossa
7.7. la 18.00 aattomessu
8.7. su kirkkovuoden 14. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 18.00 iltamessu
14.7. la 18.00 aattomessu
15.7. su kirkkovuoden 15. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 18.00 iltamessu
21.7. la 18.00 aattomessu
22.7. su kirkkovuoden 16. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 18.00 iltamessu
28.7. la 18.00 aattomessu
29.7. su kirkkovuoden 17. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 18.00 iltamessu
2.8. to 18.00 urkukonsertti kirkossa
4.8. la 18.00 aattomessu
5.8. su kirkkovuoden 18. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 18.00 iltamessu
11.8. la 18.00 aattomessu
12.8. su kirkkovuoden 19. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 18.00 iltamessu

Messut diasporassa jälleen syyskuussa.

Kirkkokahveja ei kesällä sunnuntaisin, vaan keskiviikon iltamessun jälkeen.

Pyhän Marian seurakunta

Mäntytie 2, 00270 Helsinki. Puh. 09-2411633, fax 09-2411634. Sähköposti maria@katolinen.fi. Kotisivu maria.katolinen.fi.

• La 9.30 (tai 11.00, katso ohjelma alla) messu, 18.00 aattomessu suomeksi. Su 9.30 ruusukkorukous, 10.00 päämessu suomeksi, 11.30 (1. su ruotsi, 2. su perhemessu suomeksi, 3. su vietnami, 4. su perhemessu suomeksi, 5. su saksa), 12.45 messu afrikkalaisille, 14.30 messu tagalogiksi (2. ja 4. su), 16.00 messu puolaksi, 17.30 ruusukkorukous englanniksi, 18.00 messu englanniksi. Ma, ke, pe 7.30 laudes, 8.00 messu. Ma, ti, ke, to, pe 17.15-17.50 adoraatio, 18.00 iltamessu. Rippitilaisuus ma, ti, ke, to, pe, la 16.45–17.05, su 9.30-9.50 ja 17.30–17.50. Seurakunnan kanslia avoinna ma-pe 10.00-14.00.
• *Sat. 9.30 (or 11.00, see programme below) Mass in Finnish, 18.00 Mass in Finnish. Sun. 9.30 Rosary in Finnish, 10.00 High Mass in Finnish, 11.30 (1st Sun. Swedish, 2nd Sun. Family Mass in Finnish, 3rd Sun. Vietnamese, 4th Sun. Family Mass in Finnish, 5th Sun. German), 12.45 Mass for Catholics from Africa, 14.30 Mass in Tagalog (2nd and 4th Sun.), 16.00 Mass in Polish, 17.30 Rosary in English, 18.00 Mass in English. Mon., Wed., Fri. 7.30 Laudes, 8.00 Mass in Finnish. Mon., Tues., Wed., Thurs.. Fri. 17.15-17.50 Adoration, 18.00 Mass in Finnish. Confessions Mon., Tues., Wed. Thurs., Fri., Sat. 16.45-17.05, Sun. 9.30-9.50 and 17.30-17.50. Parish office open Mon.-Fri. 10.00-14.00.*

8.6. pe Jeesuksen pyhä sydän: 8.00 messu suomeksi, 18.00 messu suomeksi
10.6. su kirkkovuoden 10. sunnuntai: 9.30 ruusukko, 10.00 messu suomeksi, 12.45 messu afrikkalaisille/Mass for Catholics from Africa, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
17.6. su kirkkovuoden 11. sunnuntai: 9.30 ruusukko, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu vietnamiksi, 12.45 messu afrikkalaisille/Mass for Catholics from Africa, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
24.6. su pyhän Johannes Kastajan syntymä: 9.30 ruusukko, 10.00 messu suomeksi, 12.45 messu afrikkalaisille/Mass for Catholics from Africa, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
1.7. su kirkkovuoden 13. sunnuntai: 9.30 ruusukko, 10.00 messu suomeksi, 12.45 messu afrikkalaisille/Mass for Catholics from Africa, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
8.7. su kirkkovuoden 14. sunnuntai: 9.30 ruusukko, 10.00 messu suomeksi, 12.45 messu afrikkalaisille/Mass for Catholics from Africa, 14.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
15.7. su kirkkovuoden 15. sunnuntai: 9.30 ruusukko, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu vietnamiksi, 12.45 messu afrikkalaisille/Mass for Catholics from Africa, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
22.7. su kirkkovuoden 16. sunnuntai: 9.30 ruusukko, 10.00 messu suomeksi, 12.45 messu afrikkalaisille/Mass for Catholics from Africa, 14.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
29.7. su kirkkovuoden 17. sunnuntai: 9.30 ruusukko, 10.00 messu suomeksi, 12.45 messu afrikkalaisille/Mass for Catholics from Africa, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
5.8. su kirkkovuoden 18. sunnuntai: 9.30 ruusukko, 10.00 messu suomeksi, 12.45 messu afrikkalaisille/Mass for Catholics from Africa, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
12.8. su Pyhän Marian seurakunnan nimikkojuhla: 9.30 ruusukko, 10.00 messu suomeksi, 11.30 lastenmessu suomeksi, 12.45 messu afrikkalaisille/Mass for Catholics from Africa, 14.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

Messut diasporassa jälleen syksyllä.

TURKU

Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunta

Ursininkatu 15a, 20100 Turku. Puh. 02-2314389, fax 02-2505090. Sähköposti birgitta@katolinen.fi. Kotisivu birgitta.katolinen.fi.

• Su 9.00 messu latinaksi, ruotsiksi tai suomeksi, 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, kuukauden 1. su: 12.30 messu puolaksi, kuukauden 2. su: 12.30 messu vietnamiksi, 18.00 iltamessu englanniksi. Ke, pe, la 7.30 aamumessu, ti, to 18.00 iltamessu. To 17.30 adoraatio. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan.
• *Sun. 9.00 Mass in Latin, Swedish or Finnish, 10.00 Rosary, 10.30 High Mass in Finnish, 1st Sunday of each month: 12.30 Mass in Polish, 2nd Sunday of each month: 12.30 Mass in Vietnamese, 18.00 Mass in English. Wed., Fri., Sat. 7.30 Mass in Finnish, Tues., Thurs. 18.00 Mass in Finnish. Thurs. 17.30 Adoration. Confessions half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)*

10.6. su kirkkovuoden 10. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu vietnamiksi, 15.00 messu Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
17.6. su kirkkovuoden 11. sunnuntai: 9.00 messu latinaksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 15.00 messu Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
24.6. su pyhän Johannes Kastajan syntymä: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
1.7. su kirkkovuoden 13. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu vietnamiksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
8.7. su kirkkovuoden 14. sunnuntai: 9.00 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 10.30 päämessu, 12.30 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 15.00 messu Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
15.7. su kirkkovuoden 15. sunnuntai: 9.00 messu latinaksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
22.7. su kirkkovuoden 16. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
29.7. su kirkkovuoden 17. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 15.00 messu Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
5.8. su kirkkovuoden 18. sunnuntai: 9.00 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 10.30 päämessu, 12.30 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
11.8. la hiippakuntajuhla Lohjalla
12.8. su kirkkovuoden 19. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu vietnamiksi, 15.00 messu Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

DIASPORA
Ahvenanmaa (ev.lut. kirkko, St.Mårtensgården, Hindersböle): -
Eurajoki (ev.lut. kirkko, Kukkapolku 2): 10.6., 17.6., 8.7., 29.7., 12.8. su 15.00
Pori (ort. kirkko, Maantiekatu 46): -

JYVÄSKYLÄ

Pyhän Olavin seurakunta

Yrjönkatu 36, 40100 Jyväskylä. Puh. 014-612659, fax 014-612660. Sähköposti olavi@katolinen.fi. Kotisivu olavi.katolinen.fi.

• Su 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi. Ma 18.00 messu, ti 7.00 messu sisarten kappelissa, 18.00 gregoriaaninen messu, ke 18.00 messu, to 18.00 adoraatio ja 18.30 messu, pe 7.00 messu sisarten kappelissa. La 10.00 messu (kerran kuussa perhemessu 12.15). Parannuksen sakramentti ma, ti, ke, to 17.30-17.55, la 9.30-10.55 ja su 10.00-10.25 tai sopimuksen mukaan.
• *Sun. 10.00 Rosary, 10.30 High Mass, 12.00 Mass in English. Mon. 18.00 Mass, Tues. 7.00 Mass in Sisters' Chapel, 18.00 Gregorian Mass, Wed. 18.00 Mass, Thurs. 18.00 Adoration and 18.30 Mass, Fri. 7.00 Mass in Sisters' Chapel. Sat. 10.00 Mass (Family Mass in Finnish once a month at 12.15). Confessions Mon., Tues., Wed., Thurs. 17.30-17.55, Sat. 9.30-10.55. and Sun. 10.00-10.25 or by appointment. For the latest updated program, see olavi.katolinen.fi.*

8.6. pe Jeesuksen pyhä sydän: 18.00 juhlamessu
10.6. su kirkkovuoden 10. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
17.6. su kirkkovuoden 11. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
24.6. su pyhän Johannes Kastajan syntymä: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu
28.6. to pyhien apostolien Pietarin ja Paavalin juhlan aatto: 18.00 messu
1.7. su kirkkovuoden 13. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu
8.7. su kirkkovuoden 14. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu
15.7. su kirkkovuoden 15. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu
22.7. su kirkkovuoden 16. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu
28.7. la 11.00 messu Savonlinnan Olavinlinnassa
29.7. su pyhä Olavi: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu
5.8. su kirkkovuoden 18. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu
11.8. la hiippakuntajuhla Lohjalla, (6.00 lähtö kirkoltamme, 11.00 piispanmessu Lohjalla)
12.8. su kirkkovuoden 19. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu

Kesällä ei messua englanniksi.
No Mass in English during summer. Last Mass in English on June 17. Mass in English again on August 19.

TAMPERE

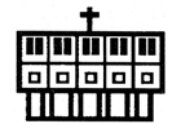

Pyhän ristin seurakunta

Amurinkuja 21 A, 33230 Tampere. Puh. 03-2127280. Sähköposti risti@katolinen.fi. Kotisivu risti.katolinen.fi.

• Su 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu, 16.30 ruusukko englanniksi, 17.00 messu englanniksi. Ma, ke, to, pe 18.00 messu. Ke 17.40 vesper, ti, to ja pe 18.30 adoraatio. La messuaika vaihtelee. Rippi joka päivä puoli tuntia ennen messua tai sopimuksen mukaan. Huom. matkat, katekeesipäivät ja lastenkerhot yms. saattavat aiheuttaa muutoksia arkimessujen aikoihin. Varsinkin lauantain messuajat vaihtelevat. Tarkista ajat kirkon ilmoitustaululta.
• *Sun. 10.00 Rosary, 10.30 High Mass in Finnish, 16.30 Rosary in English, 17.00 Mass in English. Mon., Wed., Thurs., Fri. 18.00 Mass. Wed. 17.40 Vespers, Tues., Thurs. and Fri. 18.30 Adoration. Sat. Mass time varies. Confessions every day half an hour before Mass or by appointment. Please check the bulletin board at the back of church for possible changes. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)*

Yhdistykset • Societies • Muut • Others

8.6. pe Jeesuksen pyhä sydän: 18.00 juhlamessu ja adoraatio
10.6. su kirkkovuoden 10. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 17.00 messu englanniksi/ Mass in English
17.6. su kirkkovuoden 11. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 17.00 messu englanniksi/ Mass in English
24.6. pyhän Johannes Kastajan syntymä: 10.30 messu suomeksi, 17.00 messu englanniksi/ Mass in English
1.7. su kirkkovuoden 13. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 17.00 messu englanniksi/ Mass in English
8.7. su kirkkovuoden 14. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 17.00 messu englanniksi/ Mass in English
15.7. su kirkkovuoden 15. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 17.00 messu englanniksi/ Mass in English
22.7. su kirkkovuoden 16. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 17.00 messu englanniksi/ Mass in English
29.7. su kirkkovuoden 17. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 17.00 messu englanniksi/ Mass in English
5.8. su kirkkovuoden 18. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 17.00 messu englanniksi/ Mass in English
11.8. la 7.00 lähtö kirkon edestä hiippakuntajuhlaan Lohjalle
12.8. su kirkkovuoden 19. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 17.00 messu englanniksi/ Mass in English

DIASPORA
Hämeenlinna (ort. kirkon seurakuntasali, Matti Alangon katu 11): ei messua kesä-, heinä- ja elokuussa
Kokkola (ort. rukoushuone, Katariinankatu 3): ei messua kesä- ja heinäkuussa, 25.8. la 16.00
Kristiinankaupunki (yksityiskodissa, lisätietoja seurakunnasta): -
Pietarsaari (Pyhän Mikaelin kappeli, Kappelintie 5): klo 12.00: su 10.6., la 30.6., la 14.7., la 4.8.
Seinäjoki (seurakuntasali, Lakeuden Risti, Ala-Kuljunkatu 1): ei messua kesä-, heinä- ja elokuussa
Vaasa (Jeesuksen pyhän sydämen kappeli, Rauhankatu 8 C 22): klo 16.00: su 10.6., la 30.6., la 14.7., la 4.8.

KOUVOLA

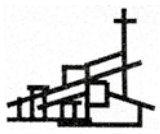

Pyhän Ursulan seurakunta

Valimontie 1, 45100 Kouvola. Puh. 05-5444 110. Sähköposti ursula@katolinen.fi. Kotisivu ursula.katolinen.fi.

• Su 11.00 (1., 2., 4. ja 5. su) tai 18.00 (3. su) päämessu. Ti, ke, to ja pe 18.00 iltamessu. Pe 17.30 adoraatio. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messua ja sopimuksen mukaan.
• *Sun. 11.00 Mass in Finnish (1st, 2nd, 4th and 5th Sun.) or 18.00 (3rd Sun.). Tues., Wed., Thurs., Fri. 18.00 Mass in Finnish. Fri. 17.30 Adoration. Confessions half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities.*

10.6. su kirkkovuoden 10. sunnuntai: 11.00 messu
17.6 . su kirkkovuoden 11. sunnuntai: 18.00 messu
24.6 . su pyhän Johannes Kastajan syntymä: 11.00 messu
1.7. su kirkkovuoden 13. sunnuntai: 11.00 messu
8.7. su kirkkovuoden 14. sunnuntai: 11.00 messu
15.7. su kirkkovuoden 15. sunnuntai: 11.00 messu
22.7. su kirkkovuoden 16. sunnuntai: 11.00 messu
29.7. su kirkkovuoden 17. sunnuntai: 11.00 messu
5.8. su kirkkovuoden 18. sunnuntai: 11.00 messu
11.8. la 11.00 hiippakuntajuhla Pyhän Laurin kirkossa Lohjalla
12.8. su kirkkovuoden 19. sunnuntai: 11.00 messu
Heinäkuussa ei messuja arkipäivinä.
Messu sunnuntaisin klo 11.00.
Heinäkuussa ei messuja diasporassa.
No daily Mass in July. Mass only on Sundays in Finnish at 11.00.
No Masses in other cities in July.

DIASPORA
Hamina: Sopimuksen mukaan seurakuntalaisten kodeissa
Kotka (ort. seurakuntakeskus, Kymenlaaksonkatu 2): 10.6., 12.8. su 16.00
Lahti (ort. kirkko): 24.6. su 15.00
Lappeenranta (Linnoituksen ort. kirkko): 17.6. su 12.00.

OULU

Nasaretin pyhän perheen seurakunta

Liisantie 2, 90560 Oulu. Puh ja fax 08-347834. Sähköposti perhe@katolinen.fi. Kotisivu perhe.katolinen.fi

• Su 10.00 messu englanniksi, 11.15 päämessu. Ma, ti, ke, pe 17.00 iltamessu, to 17.00 adoraatio ja messu. Ti, ke, la 19.30 neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippitilaisuus pe 17.00-18.00, puoli tuntia ennen messua ja sopimuksen mukaan. Messuja myös muissa kaupungeissa. (Katso alempana kohta "diaspora".)
• *Sun. 10.00 Mass in English, 11.15 High Mass in Finnish. Mon., Tues., Wed., Fri. 17.00 Mass in Finnish, Thurs. 17.00 adoration and Mass in Finnish. Tues., Wed., Sat. 19.30 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Fri. 17.00-18.00, half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)*

8.6. pe Jeesuksen pyhä sydän: 18.00 messu
10.6. su kirkkovuoden 10. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.30 messu Rovaniemellä
17.6. su kirkkovuoden 11. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Kemissä
24.6. su pyhän Johannes Kastajan syntymä: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.30 messu Kajaanissa
29.6. to pyhät apostolit Pietari ja Paavali: 18.00 messu
1.7. su kirkkovuoden 13. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Torniossa
8.7. su kirkkovuoden 14. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.30 messu Rovaniemellä
15.7. su kirkkovuoden 15. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Kemissä
22.7. su kirkkovuoden 16. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, Huom.! ei messua Raahessa
29.7. su kirkkovuoden 17. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu
5.8. su kirkkovuoden 18. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Torniossa
6.8. ma Herran kirkastuminen: 18.00 juhlamessu
12.8. su kirkkovuoden 19. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.30 messu Rovaniemellä

DIASPORA
Kajaani (Kirkkokatu 17): 24.6. su 17.30
Kemi (Lehtokatu 31): 17.6., 15.7. su 17.00
Tornio (Lukiokatu 1): 1.7., 5.8. su 17.00
Raahe (Brahenkatu 12): -
Rovaniemi (Ounasvaarantie 16): 10.6., 8.7., 12.8. su 17.30

Kirkkoherra lomalla kesäkuussa.

KUOPIO

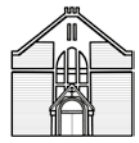

Pyhän Joosefin seurakunta

Lönnrotinkatu 24, 70500 Kuopio. Puh. 044-3657142, 0449744608. Sähköposti joosef@katolinen.fi. Kotisivu joosef.katolinen.fi.

• Su 11.00 päämessu. Ma, ti, ke, pe 18.00 messu. Pe 17.30 adoraatio. (Ei adoraatiota juhlapyhinä.) La 19.00 Neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippiaika su 10.30-10.50 ja sopimuksen mukaan.
• *Sun. 11.00 High Mass in Finnish. Mon., Tues., Wed., Fri. 18.00 Mass in Finnish. Fri 17.30 Adoration. (No Adoration on Feast Days.) Sat. 19.00 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Sun. 10.30-10.50 and by appointment.*

10.6. su kirkkovuoden 10. sunnuntai: 11.00 päämessu
17.6 . su kirkkovuoden 11. sunnuntai: 11.00 päämessu
24.6 . su pyhän Johannes Kastajan syntymä: 11.00 päämessu
1.7. su kirkkovuoden 13. sunnuntai: 11.00 päämessu
8.7. su kirkkovuoden 14. sunnuntai: 11.00 päämessu
15.7. su kirkkovuoden 15. sunnuntai: 11.00 päämessu
22.7. su kirkkovuoden 16. sunnuntai: 11.00 päämessu
29.7. su kirkkovuoden 17. sunnuntai: 11.00 päämessu
5.8. su kirkkovuoden 18. sunnuntai: 11.00 päämessu
12.8. su kirkkovuoden 19. sunnuntai: 11.00 päämessu

Kesällä ei messuja diasporassa.

Hiippakunnan kuuria

Piispantalo: Rehbinderintie 21, 00150 Helsinki, 09-6877460, hiippakunta@katolinen.fi. • **Taloustoimisto:** 050-4621522 (ma-pe 11-15), ekonomi@katolinen.fi.
• **Opetusosasto**: Kuusitie 6, 00270 Helsinki, 050-5440871, opetus@katolinen.fi.
Katolinen tiedotuskeskus: Pyhän Henrikin aukio 1 B, 00140 Helsinki, 09-6129470, info@katolinen.fi • **Julkaisuosasto:** katri.tenhunen@katolinen.fi • **Viestintäosasto:** marko.tervaportti@katolinen.fi.

Keskukset

Suomen Caritas

Kuusitie 6, 00270 Helsinki. Puh. 0400 911874. Sähköposti caritas@caritas.fi. Kotisivu www.caritas.fi. Toimisto on avoinna klo 9-17 maanantaista torstaihin ja perjantaisin klo 9-15.

Studium Catholicum

Ritarikatu 3 b A, 00170 Helsinki. Puh. 09 612 06711, fax 09 61206710. Sähköposti: kirjasto@studium.fi • **Messut** maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin klo 12.00 • **Kirjasto on suljettu kesällä 23.6.-27.8.2018 • Holy Mass** in English at the Studium Catholicum Mondays, Wednesdays, and Fridays at 12.00 • **Library is closed for the summer from June 23 through August 27, 2018.** • Lisätietoja luennoista ja muusta toiminnasta kotisivulla www.studium.fi. Också på svenska. More information available in English at www.studium.fi.

Yhdistykset & yhteisöt

Academicum Catholicum

Kaikille avoimet ja ilmaiset luennot pidetään Studium Catholicumin tiloissa (Ritarikatu 3A, 3. krs) torstai-iltaisin klo 19.00. Ovet avautuvat klo 18.30, ja luentojen jälkeen on pieni kahvitarjoilu. Sydämellisesti tervetuloa! • Föreläsningarna hålls på Studium Catholicum (Riddaregaran 3A, 3. vån.), på torsdagskvällar kl 19. Dörrarna öppnas kl 18:30. De kostnadsfria föreläsningarna är öppna för alla intresserade och efteråt bjuds det på kaffe. Varmt välkomna!

Birgittalaisoblaatit

Birgittalaisoblaatit – luostarisääntökunnan maallikkojen ryhmä Turussa. Kotisivut: www.kolumbus.fi/birgitta.turku/oblaatit. Birgittalaisoblaatit kokoontuvat noin kerran kuukaudessa Turun birgittalaisluostarissa moderaattorin, isä Toan Tri Nguyenin ja ylisisaren äiti M.Bernabé O.Sss:n johdolla. Yhteyshenkilö: Raija Markkula, e-mail: raija.markkula7@gmail.com, puhelin: 040 578 3024

Catholic Students' Club

Rosary and Holy Mass or Adoration in Latin with Readings and Homily in English in Saint Henry's Cathedral. • Afterwards, a nice get-together in the parish hall. Welcome! More information: cschelsinki.wordpress.com.

Fransiskaanimaallikot – OFS

Ordo Franciscanus Saecularis • Syksy 2018 – 70. toimintavuosi • Ohjelmalliset kokoukset tiistaisin, kerran kuukaudessa klo 16-18 Pyhän Marian seurakuntasalissa, jatkuvat jälleen syksyllä. Kokouksen jälkeen mahdollisuus iltamessuun klo 18 • Ohjelma ilmestyy elokuun lehdessä ja kotisivuillamme: fransiskaanimaallikot.blogspot.fi.

Gregorius-yhdistys

Societas Sancti Gregorii Magni • Kotisivu gregoriusyhdistys.wordpress.com. • Puheenjohtaja Marko Tervaportti, mtervaportti@gmail.com. Moderaattori Anders Hamberg. • Messuista ilmoitetaan yhdistyksen Facebook-sivulla, jota kaikki pääsevät lukemaan.

Jeesuksen pyhän sydämen maallikot – SCJ

Moderaattori Peter Gebara SCJ. Puheenjohtaja Silvia Bertozzi, silvia.bertozzi@gmail.com. • Helsinki: yhdyshenkilö Silvia Bertozzi, silvia.bertozzi@gmail.com. • Helsingin kokoukset joka kuukauden ensimmäisenä torstaina Pyhän Marian seurakuntasalissa iltamessun ja adoraation jälkeen. • Tampere: Yhdyshenkilö Sinikka Meurman, gsm 040-4197077, E-mail sinikka.meurman@gmail.com • Turku: Yhdyshenkilö Hilkka Bernard, gsm 040-5243676, E-mail hilkka.bernard@hotmail.com

Karmeliittamaallikot – OCDS

Ordo Carmelitarum Discalceatorum Saecularis • Vastuuhenkilö Heidi Tuorila-Kahanpää OCDS, gsm 050-3410248, email kahanpaa@ulc.jyu.fi. Postitusosoite Sepeteuksent. 19 B 00760 Helsinki. • www.sites.google.com/site/karmeliittamaallikot

Katolista elämää -jatkokurssi

Henrikin seurakuntasalissa klo 18.30 maanantai-iltoina jatkunevat syksyllä. • Tervetuloa täydentämään tietoja, kaikki uudet, vanhat ja tulevat katolilaiset!

Maallikkodominikaanit – OP

Laici ordinis praedicatorum • Vastuuhenkilö: Nikodemus Heikman OP, puh. 050-564 0686, sähköposti: nikodemus.heikman@gmail.com. Kotisivu maallikkodominikaanit.blogspot.fi.

Maria-klubi

Kuukauden 1. keskiviikkona klo 14.00 alkaen messulla kirkossa ja jatkuu srk-salissa esitelmän ja kahvituksen merkeissä. Tervetuloa!

Marian legioona

kokoontuu joka perjantai Pyhän Marian seurakuntasalissa iltamessun ja adoraation jälkeen noin klo 19. • Legion of Mary meets every Friday at St. Mary's parish hall after the Mass and adoration, ca. at 19:00.

Suomen Samaritas-apu ry

Finlands Samaritas-hjälp rf • Kotisivu sites.google.com/site/suomensamaritas • Pankkiyhteys FI81 1478 3000 7283 16 • Sihteeri Miira Kuhlberg, gsm 044-3336767, E-mail miira.makela@welho.com.

Seniorit

Tiistaisin kerran kuussa messu Pyhän Henrikin katedraalissa kello 14.00 ja sen jälkeen kahvitilaisuus seurakuntasalissa. Tervetuloa.

Artikkeleita

Ritarillista menoa

Lauantaina 26. toukokuuta Jerusalemin Pyhän Haudan Ritarikunnan Suomen käskynhaltijakunta sai investituurassa kolme uutta ritaria. Uusiksi ritareiksi lyötiin pyhän messun yhteydessä isä Anders Hamberg, insinööri Manuel Airava ja kanttori Marko Pitkäniemi. Investituuramessun Pyhän Henrikin katedraalissa vietti käskynhaltijakunnan suurpriori, Helsingin piispa Teemu Sippo SCJ.

Investituura alkoi seremoniamestari Terhi Kiiskisen ohjauksessa Pyhän Marian kirkossa perjantai-iltana 25.5. vigilialla, jonka yhteydessä tulevien ritarien arvomerkit ja viitat siunattiin ja ritarikokelaat lukivat lupauksensa ja antoivat juhlallisen valan, jonka he tämän jälkeen vielä allekirjoittivat alttarin reunalla. Valassa jokainen heistä muun muassa totesi olevansa tietoinen siitä, että ritari ei voi "kuulua yhteisöihin tai yhdistyksiin, joiden luonne, tarkoitus tai ohjelma on ristiriidassa katolisen kirkon opin tai opetuksen kanssa".

He lupasivat myös "elää noudattaen kristillisiä moraalisia ja uskonnollisia periaatteita" ja "vastata ritarikunnan aloitteisiin, antaa oman panoksen[sa] sen tarpeisiinja tukea kristinuskon läsnäoloa Pyhällä maalla".

Tämän jälkeen käskynhaltija Pekka Lindholm ojensi ylennettäville, ritari Pekka Kivelle ja komentajaritari Matias Sarimolle, uudet arvomerkit. Tilaisuus päättyi ritarien ja daamien kauniiseen rukoukseen ja mariaaniseen antifoniin.

Ritariksi lyödään miekalla

Varsinainen investituuramessu vietettiin seuraavana päivänä Pyhän Henrikin katedraalissa. Messuun oli tullut runsaasti yleisöä ja aurinkoinen päivä kruunasi kaiken juhlallisuuden ja ilon.

Piispan saarnan ja Pyhän Hengen hymnin jälkeen ritarikokelaat astuivat alttarin eteen ja pyysivät, että heidät lyödään Pyhän haudan ritareiksi. He lupasivat todistaa Kristuksen valtakunnan ja kirkon kasvun puolesta ja tehdä karitatiivista työtä; kantamaan kristityn nimeä koskaan sitä häpeämättä ja olla kuuliaisia ritarikunnan säännöille.

Tämän jälkeen selebrantti ojensi heille kannukset merkkinä rintarintehtävästä ja miekan muistutuksena tehtävästä "Kristuksen pyhän kirkon puolustamisessa" ja pyrkimyksestä "varjella ja suojella jumalallisen Lunastajan maallista kotimaata", ei kuitenkaan "miekalla vaan uskolla ja rakkaudella".

Seuraavaksi ritarikokelaat Manuel Airava ja Marko Pitkäniemi polvistuivat yksi toisensa jälkeen piispan eteen, joka sitten asetti ja julisti heidät ritareiksi Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen, miekalla lyöden. Tämä miekka oli erityisen arvokas, sillä sen, oman upseerinmiekkansa, oli eversti evp. Niilo Mohell, itsekin Pyhän haudan ritari, lahjoittanut käskynhaltijakunnalle.

Viimeisenä oli vuorossa pappisritari, isä Anders Hamberg, joka sai ottaa vastaan pappisritarille kuuluvan valkean mozzetan (hartiaviitan), jonka vasenta rintamusta koristaa iso punainen ritarikunnan risti.

Messu jatkui juhlallisena aina ritarien ja daamien rukoukseen ja loppusiunaukseen saakka. Ilo uusista ritareista ja heidän onnittelunsa veikin sitten pitkän tovin katedraalin aurinkoisella pihalla.

Ritarius meidän aikanamme?

Investituurassa pitämässään saarnassa ja sen jälkeen piispa Teemu tarkasteli ritariuden olemusta ja ritarikunnan henkeä: "Jerusalemin Pyhän Haudan ritarien investituura herätti taas miettimään tämän ritarikunnan henkeä. Sillähän on tietenkin keskiajalta, ristiretkiltä pohjautuva perusta. Tosin aseita ei todellakaan enää käytetä! Kuitenkin rakkaus pyhiä paikkoja kohtaan Palestiinassa, erityisesti Jerusalemin Pyhän haudan kirkko, on edelleen peruslähtökohtana tässä ritarikunnassa. Siksi ainakin kerran elämässä ritarien tulisi tehdä pyhiinvaellus Pyhälle maalle."

Hän mietiskeli myös ritarikunnan työn merkitystä Pyhällä maalla: "Rakkauden konkreettisuus tulee näkyviin erityisesti niissä lahjoituksissa, joita ritarit suorittavat Jerusalemin läntisen patriarkaatin kautta katolisille kouluille ja Betlehemin yliopistolle. Niissä ei opiskele ainoastaan kristittyjä vaan myös suuri joukko muslimeja. Näin ollen ritarikunta tukee myös rauhanomaisuutta tuossa rauhattomassa maankolkassa. Kristittyjen läsnäolo siellä on sydämen asia ritareille."

Piispan korosti myös, että ritarius ei niinkään ole mikään ansio tai etuoikeus, vaan vakava velvollisuus: "Ritariksi tuleminen ei ole mikään ansio, vaan pikemmin velvollisuus kehittyä kristittynä, katolilaisena ja ihmisenä. Koko elämä on tie rakkauteen ja pyhyyteen. Niin kuin ritarit ennen muinoin, niin nykyäänkin heidän tehtävänsä on puolustaa kirkkoa."

Lopuksi

Investituuran yhteydessä järjestettiin myös iltajuhla, jossa palkittiin harvinaisella ritarikunnan ansioristillä ekumeenisesta työstä Suomen evankelis-luterilaisen kirkon emeritusarkkipiispa Jukka Paarma. Iltajuhlassa saatiin kuulla myös ritarikunnan varakenraalikuvernööri Giorgio Moroni Stampan ystävällinen puhe samoin kuin käskynhaltijakunnan kanslerin Jan-Peter Paulin uusien ritarien esittely. Uuden ritarin puheen piti insinööri Manuel Airava.

Ritarikuntien toiminta voi joskus tuntua kaukaiselta, jopa antiikkiselta, kun sitä katsoo etäältä. Mutta niin kuin kirkollinen elämä muutenkin, mitä lähempää sitä seuraa ja mitä enemmän kirkon elämässä on itse mukana, sitä värikkäämmän ja merkityksellisemmän kuvan siitä saa. Juuri siitä pohjimmiltaan on kysymys: oman katolisen vakaumuksen vahvistamisesta, siitä, että jokainen kristitty löytäisi oman reitin tehdä Jumalan työtä, kirkon työtä, ihmisten ja maailman puolesta, asettamalla itsensä toisten palvelijaksi. Vain niin me voimme rakentaa parempaa maailmaa ja lisätä yhteistä hyvää.

Marko Tervaportti